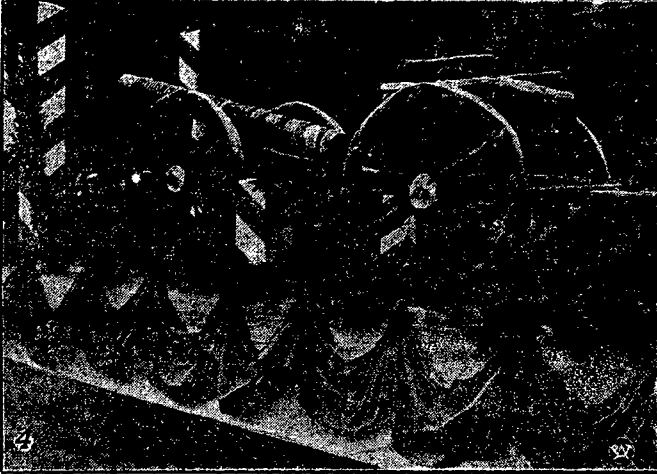

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI

Echa wydarzeń dni ostatnich

Tylko wielkie roboty publiczne mogą ożywić nasze życie gospodarcze.

Projekt wprowadzenia przymusowej pracy obywateli.

Tragiczne w skutkach zajścia lwowskie, w napięciu swem najsilniejsze spośród ostatnio mających miejsce (Częstochowa, Kraków), zaniepokoiły poważnie opinię, zmuszając do poważnego zanalizowania sytuacji. Nie był to bowiem sporadyczny wypadek, w wyniku jakiegoś chwilowego podniecenia. Toć przecie demonstracyji w ostatnich latach było sporo, a jednak policja nie była zmuszona używać broni palnej. Zajścia lwowskie to już nie pojedyncze ogniwo, a jedno z ogniw łańcucha postępujących po sobie wydarzeń, niewątpliwie świadomie reżyserowanych, na tle panującego bezrobocia, rosnącej nędzy i wynikającej stąd determinacji.

Sygnalizowano już kilka miesięcy temu nową taktykę, zastosowaną przez komintern, polegającą na formowaniu

„Frontu ludowego”, na niezewnętrznie, wyraźnego działania komunistycznego, a na popieraniu legalnych, radykalizujących jednak organizacji, na przenikaniu do tych organizacji zarówno w miastach, jak i na wsi. O zręczności tej taktyki świadczą już pewne fakty. Oto strajki — czytamy w „Kurjerze Zach.” — inicjowane przez PPS, czy ZZZ., pewnego dnia wymykają się z rąk inicjatorów i przechodzą w ręce „niewiadome”. Oto demonstracja organizowana przez PPS., z całkowitem zapewnieniem organizatorów, iż odbędzie się spokojnie, a w pewnym momencie kierownictwo demonstracji przechodzi w „niedopowiedziane ręce” i... padają trupy (Kraków). Oto związki zawodowe przyjmują na siebie odpowiedzialność za porządek podczas pogrzebu Kozaka w Lwowie, a w momencie ruszania konduktu „ktoś inny” bierze kierownictwo w swe ręce. Fakty te są wielomówiące i dostatecznie jasne.

Nikt zapewne nie ma złudzeń co do „personalnych” zasług w doprowadzeniu do krwawych zajęć. Każdy zapewne orientuje się, że te potyczki uliczne, to chęć zorjentowania się w sile państwowej, to chęć zorjentowania się w nastroszonych masach.

Jasno i wyraźnie definiując, można powiedzieć: trupy w Częstochowie, Krakowie i Lwowie to rezultat manewrów wiosennych komunistycznych, manewrów agitatorów komunistycznych, próbujących rozplomienić w masach nędzarzy,

- 1) Pomnik Kilińskiego. Pomnik Jana Kilińskiego na placu Krasińskich w Warszawie po odsłonięciu go przez P. Przydę Rzepkę w dniu 19 b. m. U stóp pomnika widać wieńce, złożone przez poszczególne delegacje.
- 2) Ze stolicy Węgier. W związku z wyjazdem p. premiera Kościłkowskiego na Węgry, który ustatkował w dn. 22 b. m. reprodukujemy zdjęcie przedstawiające wspaniały most królowej Elżbiety na Dunaju w Budapeszcie, dzielący stolicę Węgier na Budę i Pest.
- 3) Nowa świątynia nadmorska. W Wielkiej. Wsi Hellerowie ukończona została budowa przepięknej świątyni nadmorskiej, która stała tuż przy reprezentacyjnej autostradzie, nawprost parku narodowego Hieronima Jaroż - Derdowskiego. Kościół stanie pod wezwaniem św. Wojciecha. Poświęcenia dokona biskup morski ks. dr. Okoniewski.
- 4) Z rewii rzemiosła w dniu odsłonięcia pomnika Kilińskiego w Warszawie. Zdjęcie przedstawia naturalnej wielkości armatę, wykonaną przez mistrzów cechu wędzińskiego ze słonicy i kiełbas. Wzięła ona udział w rewii, będąc dużej zainteresowania. — 5) Zdjęcie przedstawia symbol cechu okucierników, którzy noszą w czasie defmady olbrzymi tort o średnicy 2 mtr. — 6) Czyżby przyszedł władca Abisynji? W politycznych kołach włoskich liczą się z możliwością szybkiej abdykacji Negusa w konsekwencji pominiętych kłosek przez wojska abisynjskie. W związku z tem, na przyszłego władcę Abisynji jest w tych sferach lansowany syn obecnego cesarza Haile Selasie, ks. Harraru Makonnen. Zdjęcie nasze przedstawia abisynjskiego następcę tronu na jego tromle książęcym. Obok korony księcia.

Mamy zaszczyt zawiadomić, że składnica firmy

JULJUSZ MEINL

import kawy i herbaty
s. s. Warszawa

została ponownie otwarta
pod nowym chrześcijańskim zarządem

KAROLINA ZAJDER

Sklep spożywczy - Częstochowa
II-ga Aleja 30.

pozbawionych pracy, zagłew rewolucyjną, zagłew walki bratobójczej. Tylko, że do przeprowadzenia tych manewrów inną taktykę zastosowano.

Jak tej wybitnie destrukcyjnej, zbrodniczej akcji należałoby się przeciwstawić? Oto pytanie, na które odpowiedź należy znaleźć nie w słowach, a w czynach.

Przeciwdziałać się można tylko w jeden sposób: przez zatrudnienie, przetrwanie zarobku tym, którzy z głodu puchną i giną. W Polsce nie ma podłoża naturalnego dla rozwoju komunizmu. Ale podłożem zaistniało w przejściowo trwającej biedzie, w wyczerpaniu się z wszel-

kich zasobów umożliwiających egzystencję. Rozgoryczenie, widok głodujących dzieci — oto podłoże, na którym łatwo rodzą się wszelkie akty rozpaczcy, wszelkie odruchy emocjonalne, wbrew zdrowemu rozsądkowi.

W jaki sposób jednak dać zatrudnienie, dać zarobek masom bezrobotnych?

Tylko przez uruchomienie na wielką skalę robót publicznych, przez ożywienie całego życia gospodarczego. Nie osiągnie się jednak tego bez programu, opartego na potężnej idei narodowej, konsolidującej naród w imię budowania potężnej, Wielkiej Polski. Nie osiągnie się tego naklejeniem plasterków charytatywnych, czy fragmentarycznych ustaw gospodarczych i społecznych, nie obejmujących całokształtu zagadnienia budowy państwa narodowego.

Przeżyjemy chwile poważne. Tragiczne zjawiska — to alarmowe sygnały, zwracające uwagę na wzmagające się niebezpieczeństwo wewnętrzne, przez destruktorów przygotowywane, a osłabiające nasze siły narodowe, państwowe. Tymczasem właśnie obecnie trzeba konsolidować siły państwa, w monolitu wspólnej obrony państwa, w obliczu groźnej sytuacji na całym świecie.

Z inercji gospodarek, moralnej i psychicznej, już najwyższy czas wyjść na bitą drogę pełni rozwoju narodowego. Nie będziemy się wzdrywać obawiać ani niebezpieczeństw wewnętrznych, ani niebezpieczeństw zewnętrznych i ulic naszych nie będą znaczący krwawe plamy ofiar determinacji, zrodzonej z nędzy.

Od dłuższego czasu na łamach prasy codziennej i fachowej omawiana jest sprawa podjęcia na wielką skalę robót publicznych. Miałyby one na celu ożywić wegetację zaledwie życie gospodarcze, a jednocześnie wzmocnić obronność państwa. Budowa kanałów, regulacja rzek spławnych, budowa zapór i elektrowni na rzekach górskich, tysiące kilometrów dróg, setki kilometrów kolei żelaznych to zaledwie część projektowanych prac.

O ile jednak stosunkowo łatwo jest w naszych warunkach wskazać, jakie prace są najpilniejsze i najniezbędniejsze, o tyle zeskupienie prawa nie do rozwiązania jest kwestia kapitałów, potrzebnych na projektowane inwestycje.

Ostatnio na temat powyższy wypowiedział się krakowski Tow. techniczne,

przedstawiając nową koncentrację przy realizacji której przeprowadzić będzie można znaczne inwestycje, stosunkowo niewielkimi nakładem kapitałów.

Jako założenie swych wywodów, zawartych w obszernym memoriale wspomniane towarzystwo przyjmuje tezę, że tylko wskrzeszenie Ministerstwa robót publicznych zapobieże może dalszej ruinie dróg, niszczeniu urządzeń regulacyjnych na rzekach.

Polska ma w tej chwili wielkie potrzeby. Z budżetu państwowego potrzeb tych się nie opędzi. Dlatego też autorzy memoriału domagają się, aby państwo urządziło się zupełnie na nowy sposób, nie wahając się wprowadzić w życie ustawy o przymusie pracy. Przy robotach ziem-

Karnacja decyduje o pudrze

Puder roślinny, sporządzony ze sproszkowanych cząstek ciałek lilij białej, miakki, dobrze przylegający, nie zatykający porów, nieszkodliwy, o kilkukrotnym odcienieniu, odpowiadających każdej karnacji cery - nadaje skórze pożądaną świeżość, młodzieńczy i delikatny wygląd

Puder A BARID PERFECTION

kich i elektryfikacja kraju.

To może się przyczynić do stworzenia szeregu nowych warsztatów pracy, rozrzuconych po całym obszarze kraju. — Umożliwi to dekoncentrację przemysłu i nie dopuści do tworzenia się wielkich zbiorowisk robotniczych, ułatwi wyżywienie i rozwiąże sprawę mieszkaniową. Zamiast fragmentarycznej akcji jałmużniczej i zapomogowej, musi się Polska zdobyć na planową pracę w dziedzinie robót publicznych, przyczem należy wziąć pod uwagę znaczenie tych robót dla państwa, jego obronności i ożywienia życia gospodarczego. Koszty tych inwestycji należy rozłożyć sprawiedliwie na całe społeczeństwo, a nawet gdy inwestycje będą służyły długie wieki, należy przenieść ciężar na generację następną.

Dla przygotowania technicznej obrony kraju i mobilizacji przemysłu dla celów wojennych powinni być powołani przedewszystkiem inżynierowie z racji swego technicznego i gospodarczego wykształcenia i dla swych naukowych kwalifikacji, jako najbliższych technicznym zagadnieniom wojskowym. Należy więc zorganizować bierną obronę przeciwlotniczą jest obok potęgi lotniczej armii najpilniejszą koniecznością dla naszego kraju i społeczeństwa.

Ministerstwo robót publicznych powinno posiadać osobny departament cywilnej obrony technicznej kraju pod kierunkiem wyższego oficera-inżyniera. Zagadnienie to wobec braku resortu dotychczas nie mogło być i nie zostało nikomu powierzono i dotąd w Polsce nie jest rozwiązane.

W tych warunkach krakowski Towarzystwo techniczne uważa powołanie do życia Ministerstwa robót publicznych, uruchomienie programowej akcji inwestycyjnej i organizację stanu inżynierskiego za kategorię nacaz chwili. R...

Lekarz - gontyła
JADWIGA BRONIATOWSKA
k. asystentka wol. Oddz. chirurg. Akadem. stomatologicznej w Warszawie.
Przytuł. 2-1 i od 2-1
ul. Najów, Fanny Marji Nr. 21. Tel. 18-41.

Z TYGODNIA NA TYDZIEŃ.

Wiosna w całej pełni, przyroda rozbrzmiewa coraz większą pełnią życia, tylko tego, na co z utęsknieniem oczekują wypoczęte długim bezrobociem krocie rąk roboczych, wiosna nie przynosi.

Tymczasem Częstochowę, poza zwykłymi pielgrzymkami, oczekują w tym roku dwa liczne i poważne zjawiska. Jeden z okazji dziesięciolecia diecezji, drugi niezwykły w swym rodzaju, bo wielki zjazd młodzieży akademickiej.

Na przyjęcie tak miłych gości katolicka ludność stolicy Naszej Królowej Polski i diecezji Częstochowskiej szykuje się, bo już czas krótki, bo te uroczystości odbędą się już w maju. Ale czy Zarząd miejski zdąży uprządkować do tego czasu dalszy ciąg Alei, t. j. trzeci jej odcinek od strony parzystej, czy zdąży uprządkować grazy, wilcze doły i teren wykarczania nóg przed hotelem „Polonia”, to mogą zachodzić o tyle wątpliwości, że dotyczących, chociaż dzień zaczyna się już od godziny piątej rano, nie się nie robi. A robotników chętnych do pracy czeka cała gromada. Ludzie nie chcą kraść, nie chcą politykować, nie chcą próżnować i czekać, nudzą się, chcą pracować, a że są głodni, więc przyma każdą robotę, która pierwszy im ofiaruje.

Dobrzeby więc było, żeby im ofiarować roboty korzystne zarówno dla nich, jak i dla miasta, dla kraju, dla społeczeństwa. Trochę pomyśleć, zastanowić jedno z drugim i może jakoś skalkulować, bo jeżeli stać ludzi na wypełnianie lokali, na różnego rodzaju dancingi, rozrywki, bankiety i t. p. mile

rozrywki, to może dąłoby się coś i pomyśleć na korzyść rozszerzenia zakresu robót publicznych w mieście, które napewno wyszły wszystkim na zdrowie i pożytek, a Bogu na większą chwałę.

Ludzie dadzą, dadzą napewno, co kto będzie mógł — pożyczą zawsze, byle widzieli, że to nie idzie na marne, na protekcję, na karierowiczów i pasiburzów, którzy doją Polskę, jak te dobre mleczną krowę, wszędzie i na wszystkie strony. Którzy wywożą gotówkę — rzekomo swoje dochody, swoje, idące w tysiące złotych miesięczne lekkie zarobki zagranicą, którzy ogolająca się pieniędzy, z gotówki ten złotodajny dla filutów i kombinatorów, a niewdzięczny dla ludzi uczciwych i pragnących spokojnej pracy teren. To też każdy przebiegłszy lepszej doli i pomocy dla biednych i pragnących pracy powitać należy nie tylko z największym uznaniem, ale i osobistym i natychmiastowym porarciem.

Powstała u nas z inicjatywy miejscowego dziekana i znanego działacza na polu charytatywnym instytucja, która u żydów oddawna już pracuje i z racji swego założenia naszym chrześcijańskim, biedniejszym sferom pracownikom wyrządza bardzo poważną konkurencję. Idzie tu o t. zw. „Bank kredytu bezprocentowego”, który z funduszu zebranego z ofiar, zapisów, darowizn i składkę członkowskich będzie udzielał bezprocentowych pożyczek, narazie do wysokości 50 złotych, na możliwie najdogodniejszych spłatach. Jest to filantropia najpiękniej pomyślana, — pożycz — nie ofiaru, bo nie każdy może i wieść jałmużnę — wielu cierpi, głoduje, bo wstydzi się swego biedy, wstydzi się żebrani. Pomimo, że nieraz drzwi się

nie zamykają od napływu różnych „turystów”, to jednak dla bardzo wielu osób wszelkie darowizny są upokarzające, a tak to sobie w Banku pożyczcy 50 złotych i będzie mógł czy będzie opędzić, czy też wzmocnić „interes handlowy”, czy nawet za to sumę coś przedsięwziąć, żeby z głodu nie umrzeć i przy dobrych chęciach pomalutko będzie spłacał dług, który jako bezprocentowy pozwoli się łatwo spłacić. Nie powinno być też człowieka w Częstochowie, który ma dostatek utrzymania, żeby nie był członkiem Banku dla wydawania bezprocentowych pożyczek. A warunki są bardzo przystępne, bo składka miesięczna wynosi tylko 50 gr. i wpisowe 1 zł. t. j. w pierwszym roku kosztuje członka siedem zł., a już w każdym następnym tylko po 6 zł. rocznie.

Żydom podobne instytucje kredytowe, oczywiście o daleko wyższej skali pożyczek, przynoszą ogromne korzyści, ale my tem się nie możemy zrażać, bo nie odrazu Kraków zbudowano, a tylko czynnie poprzec tę instytucję, która mieści się w Banku Ludowym i tam też przyjmuje wszelkie dary i zapisy na członków.

W Kielcach powstała taka sama instytucja przy towarzystwie „Caritas” i rozwój jej zapowiada się świetnie, a przeciw Częstochowa jest miastem i licznym bogatszym, więc pod tym względem nie może się dać wyprzedzić Kielcom, które jednak w ostatnich czasach zaczynają się poważnie emancypować w handlu, rzemiośle i przemysle, czego najlepszym dowodem, że zorganizowano szewców chałupników i wysłano już niedługo partię dobrego chrześcijańskiego obuwia na „eksport”.

U nas tymczasem po staremu. Szewcy, chrześcijanie kuja za pół darmo obu-

Ceny na

MAGGIego przyprawę

obniżone

Obecne ceny za pełnowarne napełnienie

Bul. nr.	00	0	1	2
Zł.	0,28	0,53	1,06	1,68

wie do sklepów żydowskich, które przez to sprzedają znów taniej w swych sklepach, wytwarzając tem poważną konkurencję sklepom chrześcijańskim. Jednym słowem przyczyniamy się, jak tylko możemy, do wzbogacania nacji żydowskiej, która i tak jest w Częstochowie bardzo zamożna i nic sobie z głupich gojów nie robi.

Czy to w szabes, czy też w nasze święta i niedziele, całe tłumy żydostwa ze wszystkich zakątków Starego miasta, z Garmcarskiej itp. zażydzonych ulic i domów, wylegają na chodniki od mostu do placu św. Jakóba do tego stopnia, że kompletnie przejść nie można. W pogodne zaś dnie, gdy żydówki wyjadą jeszcze na spacer z wózkami dziecinnymi, wiencaś ani rusz. Oni są tu panami, oni tamują przejście do kościoła katolickiego, oni głośno gadają, popijają się swym żargonem.

I jak tu mają ich gdzieindziej tak kochać, jak my, chociaż wszędzie ich jest o wiele mniej, niż u nas. W Niemczech za bunt, za nachalstwo, za swój arrogantny tupet literacko - dziennikarski, za swolstwo - naukowo - artystyczne propagandę popalili na stosach wszystkie książki pochodzenia żydowskiego i rząd hitlerowski kazal się żydom czemprejderz wyznosić. Arabi zaś, jako naród mniej opanowany, niż Niemcy, zgłosił innej chwycił się metody uwolnienia swej ziemi od naleciałości żydowskiej. Oczywiście bicie żydów i palenie ich mieszkań i dobytku, jest przykrym zjawiskiem, ale byłoby dla ludziom daleko gorszą sprawą, gdyby tak żydzi opanowali kraj, jak u nas i kazali się Arabom wyznosić z Palestyny tam, gdzie pierz rosline. Widocznie boją się, żeby nie zasła u nich ta potrzeba, co u nas, że już przeszło osm milionów Polaków cierpi

Togal

Do zwalczania gorączki przy grypie i przeziębieniu nadają się dzięki swemu składowi chemicznemu, tabletki Togal, które są środkiem przeciwbólowym i przeciwgorączkowym.

TELEGRAMY

KANONIZACJA INDIANKI

Rzym. — Po raz pierwszy ma być kanonizowana czerwonoskóra Indianka, Katarzy na Takakwita. Papię powierzył referat biskupowi i kanonizacji nowej świętej kardynałowi Carlo Salotti.

WYBORY WE FRANCJI

Paryz. — W niedzielę, 26 b.m. odbędą się we Francji wybory do parlamentu. Rekordową cyfrę kandydatów osiągnął okręg wyborczy St. Gaudens w depart. Haute Garonne, w którym ubiega się o mandat parlamentarny aż 111 kandydatów. Drugim kolejką okręgiem jest St. Girons w depart. Ariège z 89 kandydatami i okręg Poix w tymże departamencie z 73 kandydatami. Jak wiadomo, tylko jeden okręg wyborczy (Brest) osiągnął rekord w odwrotnym kierunku, t. j. stanął w nim do wyborów jeden kandydat.

TAJEMNICZYM MORDERSTWEM W LONDYNIE

Paryz. — Agencja Havasa donosi z Londynu, że ub. nocy znaleziono w hotelu w Kensington 22-letniego Niemca, Richarda Heilbronnera, zastrzelonego z rewolweru. Wdrożone przez policję dochodzenie stwierdziło, że Heilbronner bawił w Londynie od kilku dni i że został zabity dwiema kulami. Dyrekcja i personel hotelu oświadczają, że zabity zdradzał ostatnio wyraźne przynębianie.

TAJEMNICZA BAZA ?

Berlin. — Projekt francuski, opublikowany w jednym z dzienników paryskich, stworzenia w Czechosłowacji bazy dla ewentualnej przyszłej floty powietrznej Ligi Narodów wywołał tu zaniekopanie. Projekt ten uważa się tu za nowy nakład planu Paul Boncoura. Francja tego rodzaju projektami pragnie tylko utemożliwić wszelkie legalne rewizje traktatów, gdyż każda armia Ligi Narodów stworzyłaby sobie na każdej chwili dogodny pozór, by napasać na Niemcy, jeżeli tylko Niemcy prawo między narodowe inaczej będą interpretowały aniżeli np. Francja — pisze w związku z tym jeden z dzienników.

ZDJĘCIA FILMOWE Z ABISYNIJ

Moskwa. — Agencja Tass donosi. Powrócili do Moskwy po 4-0 miesięcznym pobycie w Abisynji specjalni korespondenci sowieckiego trustu filmowego Gejlin i Jeszurin.

medostatek w tęsknocie za krajem.

Dzisiejsze walki o byt, o wywyższenie własnego społeczeństwa, wynikają z samoobrony, z instynktu zachowawczego, jedni tylko Polacy, widocznie nie bardzo to rozumieją i prześcigają się w tolerancji dla obcych. A może też niektórzy wierzą w „Protokół Mędrców Syonu”, które głoszą: „Nadszedł czas — i jednego tylko potrzeba, abyśmy okazali kim jesteśmy, — to jest narodem wśród narodów — książętami pieniędzy, książętami inteligencji. — Jek wyda ziemia — i zadrza tłumy, przysłuchujące się mądroski mieszkalcej w zydach. — Któż nie wie, czym są gruźdzy w organizmie ludzkim. — To też żydzi, przez mądroski instynkt samozachowawczego, umieścili się w gruźdzy lach nowoczesnego społeczeństwa narodów. — Bo gruźdźmi społeczeństwa są: giełdy, banki, ministerstwa, dzienniki. — Wydawnictwa, komisje rozjemcze, towarzystwa ubezpieczeń, szpitale, sądy pokoju. — Rzecz oczywista, że naród żydowski powinien posiadać przedstawicielstwo międzynarodowe i mieć swoje własne terytorjum. — Lecz niech wam się nie zdaje, że żydzi zachodniej Europy, choć na mały krok ustąpią z miejsca. — Napozór zostanie wszystko bez zmian, a jednak wszystko zmieni się szybko. — Jerolimania stanie się nowym papieżem. — I będzie Jerolimania, jako pajak pilny, pajak sprzedający sieć, której elektryczność i złote nici zabłysną nad całym światem. — Ośrodkiem zaś tej złotej sieci, do której się będą zbierały wszystkie nici, jest Jerolimania!”

Oto co można zdziałać tupetem i jak zaimponować ludziom małej wiary. Tymczasem, zarówno Hitlerowcom, jak i Arabom, nietylko nie zaimponował tupet żydowski, ale wprost przeciwnie

Operatorowie filmu sowieckiego dokonali licznych zdjęć w rejonie Amba-Adadzi, a ogółem przywieźli ze sobą 14 tys. metrów zdjęć. Znajdują się tam m. in. zdjęcia z pierwszego ataku gazowego włoskiego w rejonie Kobbo, z bombardowania przez samoloty włoskie szpitala angielskiego i ze zniszczenia dokonanego przez to bombardowanie

DALSZE KREDYTY WŁOSKIE NA WOJNĘ

Rzym. — Gazeta urzędowa ogłasza dekret, upoważniający rząd do otwarcia kredytu na łączną sumę 1.444.500.000 lirów na wydatki, związane z kampanją w Afryce wschodniej.

Kredyty te podzielone są następująco: ministerstwo wojny — 600 milionów, min. lotnictwa — 200 milj., marynarki — 500 milionów, min. kolonij — 350 milj., min. spraw wewn. — 90 milj., min. spraw zagr. — pół miliona.

EGZEKUTOR W RATUSZU MIEJSKIM. Morawska Ostrawa. — W ratuszu miejskim w Hranicach na Morawie zjawił się w tych dniach egzekutor, który zasekwestrował miastu całe urządzenie wewnętrzne ratusza na pokrycie kwoty kilkudziesięciu tysięcy koron, należnej zakładowi ubezpieczeń.

SAMOLOTY ANGIELSKIE DLA AUSTRII Londyn. — „Daily Express” donosi, że rząd austriacki rozpoczął rokowania z firmami angielskimi o zakup 160 samolotów wojskowych za łączną sumę 900.000 funtów szterlingów.

BARBARZYŃSKI WYBRYK KOMUNISTÓW W PARYŻU

Paryz. — We czwartek po południu zdemolowali nieznanymi sprawcy pomnik poległych urzędników sądowych w paryskim pałacu sprawiedliwości. Postaci na pomniku utracono trzymany w ręce miecz oraz umieszczono na cokole napis: Precz z Fran-

Wejście sowietów do Ligi Narodów

PODERWAŁO JEJ AUTORYTET MORALNY.

Citta del Vaticano. — „Osservatore Romano”, omawiając przebieg ostatnich wydarzeń wewnętrznych w Hiszpanji, zwraca uwagę na ogłoszenie nowego programu partji komunistycznej, która wita braci republiki hiszpańskiej i mongolskiej.

Pismo watykańskie zauważa, że obserwatorzy krytyczni, jakie wciąż ujawniają się na terenie Ligi Narodów, oddawna wiążą te objawy z wejściem Z. S. R. do Ligi.

Faktem jest bowiem, że Liga Narodów,

Dalsze postępy włochów NA FRONCIE POŁNOCNYM

Rzym. — Komunikat wojenny nr. 194 powiada, że na froncie północnym oddziały wojska erytryjskiego, który wyszedł z Dessie, obsadził miejscowość Uora'u. Nie

doszli do przekonania, że właśnie zbyt duże, lub powiększone gruźdzy powodują częste zapalenie i podrażnienie organów, a jeżeli ma być organizm zdrowy, należy je radykalnie wyciąć. Oczywiście operacje te Niemcy przeprowadzili po swojemu, a Arabi, jako naród z większym temperamentem, też po swojemu, a jak było i jest w rzeczywistości obecnie w Palestynie, jak dalece zostali sprowokowani Arabi, że musieli wziąć się do kija i wyrzucić od siebie szkodliwa, jak liszki na zdrowem drzewie, nację żydowską, to tylko o tem dobrze wiedzą sami żydzi, w rękach których jest międzynarodowa prasa, giełdy, banki i t. d. Sprawdzić to, co dziś czytamy, można będzie dopiero po pewnym czasie, jak to miało miejsce z „grecko-żydowskim ubożem rytualnym w Polsce”, o którym według pisma żydowskiego „Le Progress” z dnia 28 marca b. r., wychodzącego w języku francuskim w Salonikach w Grecji, dowiadujemy się, co spotkało posłankę Prystorową zato, że powazyła się wnieść na Sejm sprawę uboju rytualnego. Oto co tam czytamy:

„Śmierć spotkała panią Prystorową, żonę marszałka senatu i posłankę w sejmie polskim. Rażona apopleksją, padła nagle w momencie, gdy wygłaszała w Sejmie mowę, wypowiedziała słowa: Umrzijmy, ale uratujmy przyszłe pokolenia z rąk żydowskich!”

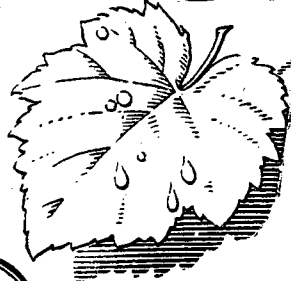
Takie „prawdziwe wieści nastrojowe” różni żydowska prasa po świecie, jako „kara bóza” za „wyrządzone krzywdy żydom”, które oczywiście są podobnym ich życzeniem. Jednak według naszych podań ludowych, posłankę Prystorową, usmierconą w ten sposób przez żydów, czeka jeszcze bardzo długie życie.

Ha—skł.

Cera świeża jak rosa

Świeżość cery jest warunkiem jej piękności. Zastanówcie się, jaką szkodę może jej przynieść nicodpowiednie mydło...

Tylko dobre mydło — Elida 7 Kwiatów — stanowi podstawę racjonalnej pielęgnacji cery. Obfita piana usuwa z porów wszelkie zanieczyszczenia. Posiada wybitne własności kosmetyczne, jest nadzwyczaj łagodna i dzięki temu czyni cerę miękką i delikatną.

MYDŁO KWIA TÓ W ELIDA

BADANE DERMATOLOGICZNE

skich terytorjów mandatowych, w pierwszym rzędzie Taganałki. Postawie wszystkim partii niemal codziennie wnoszą interpelacje, na które żaden z ministrów nie udzielił dotychczas zadowolającej odpowiedzi w formie kategorycznej. Zapewniają, że rząd nie zgodzi się na tego rodzaju umniejszenie imperjum brytyjskiego. Dziś po południu premier Baldwin oświadczył w związku z tem, że rzad nie rozpatrywał i nie rozpatruje tej sprawy. Nalegania posłów zapytujących, czy i w przyszłości rząd nie będzie rozpatrywał tej sprawy, premier odmówił odpowiedzi. Jest to jeszcze potwierdzenie obaw, że gabinet nie wyklucza możliwości zaspokojenia pretensji Niemiec do kolonji.

aby mogła działać skutecznie, musi przede wszystkim posiadać autorytet moralny, który został zachwiany dzięki dopuszczeniu komunizmu do Ligi Narodów.

Ponadto „Osservatore Romano” stwierdza, że na politykę zachodnią wywiera coraz większy wpływ komunizm, który działa nie tajnie, ale jawnie, inspirowanie organizacji frontu ludowego nietylko w Hiszpanji, ale i we Francji, co z kolei również odbija się ujemnie na autorytecie Ligi Narodów.

CZESKY STRAZNIK BIJA KOLBAMI POLSKIE DZIECI

Mor. Ostrawa. — „Głos Robotniczy i Włociański” donosi że jeden ze strażników czeskich, pełniący służbę na granicy czesko-polskiej, pobił karabinem 17-letnią Polkę, Helenę Lisztwanównę, za to że rzekomo była w Polsce. Matka pobitej wniosła skargę do sądu, podając nazwiska pięciu świadków zajścia.

To samo pismo donosi o pobiciu 10-letniego dziecka polskiego przez dwóch czeskich strażników granicznych w Łakach na Śląsku Cieszyńskim.

Władze czeskie wydały w granic obywatelkę polską Marię Wójcikową wraz z ośmiorgiem małoletnich dzieci. Wójcikowa pracowała jako robotnica rolna w Mielniku.

napokawczy na żaden opór.

Na froncie samolickim oddziały włoskie posuwają się na wszystkich odcinkach rozpród. W dolinie Fałanu Włosi obsadzili Godadde i Gabrehor.

Samoloty włoskie bombardowały abisyńskie stanowiska obronne na linii Sassa bahneh — Dagamodo.

Uorrailu leży na jednej czwartej części odległości z Dessie do Addis Abeby tuż przy „drodze cesarskiej”.

KOLONIALNE APETYTY NIEMIEC.

Londyn. — Izba gmin nie przestaje się niepokoić pogłoskami o możliwości odstąpienia Niemcom przy okazji jakiegokolwiek ogólnego układu niektórych angiel-

Abisyńscy walczą wytrwale

POWRÓT DO WOJNY PODJAZDOWEJ.

Addis Abeba. — Od tygodnia daje się zauważyć na froncie północnym przerwa w działaniach wojennych. — Po zajęciu przez Włochów Dessie nie załhotowano na froncie północnym poważniejszych bitew, jedynie drobne utarczki o charakterze podjazdowym. W utarczkach tych Abisyńczycy wrócili do dawnego sposobu prowadzenia wojny partyzanckiej, która w sumie i w efektach jest dla nich korzystniejsza.

Od paru dni pod kierunkiem inżynierów europejskich Abisyńczycy niszczą całkowicie północne drogi do Addis Abeby, a przede wszystkim szosę automobilową z Dessie do stolicy, zwaną „drogą cesarską”. Pomimo włoskich ataków bombowych Abisyńczycy zdążyli zapomocą dynamitu zrobić tak olbrzymie zniszczenie w najważniejszych szlakach, prowadzących do Addis Abeby, że nawet tymczasowa naprawa zniszczonej drogi przez Włochów musi wynieść dwa miesiące.

Tym rozpaczyliwym manewrem wstępu Abisynia przewlec swój opór, opóźnić choć włoski i doczekać się pory częstszego „łopotywu czerwca”. W międzyczasie negus reorganizuje swoje siły zbrojne w rejonie naokoło Dessie Komenda abisyńska donosi, iż dotychczas nie zmobilizowano

nawet jednej czwartej części mężczyzn zdnych do noszenia broni. W połowie drogi z Dessie do Addis-Abeby utworzono pojeźdźnię goażdo oporu na masywie górskim, która to pozycja ma powstrzymać napór Włochów. Podobno negus posiada jeszcze oddziały doborowe które dotychczas wogóle nie były w ogniu.

Należy dodać, że na froncie południowym ofensywa gen. Grazianiego posuwa się wolno, przyczem zacięty opór abisyński, choć przełamany przez Włochów, przyniósł tym ostatnim dość dotkliwe straty, jak np. w bitwie pod Dżanagobbo. Również przeszkodą wielką w posuwaniu się

NIEZWYKŁA OKAZJA!

PARCELE BUDOWLANE na Zawodzu w pobliżu Ryнку do sprzedania. Ceny przystępne. **Wisdomość Aleja Kościuszki Nr. 14 m. 13** w soboty i niedziele.

Dr. Paweł Broniatowski

CHOROBY SKÓRNE I WENERYCZNE
Ordynuje od 9-iej do 11-iej r. i od 6-iej do 8-iej w.
Pauza od 13-iej do 1-iej p. n.
ul. N. F. Macji 21. I piętro, tel. 11-24.

zmoorzowanej armji gen. Grazianego na froncie Ogadenu są ulewne deszcze.

DWIE LIGI NARODÓW?

Wiedeń. — Dyplomacja angielska Russel wystąpił obecnie wedle doniesień z Londynu na łamach „Timesa” z propozycją zorganizowania dwóch Lig Narodów, z których pierwsza miałaby swą siedzibę w Genewie, zajmując się wyłącznie tylko problemami światowymi, podczas gdy druga z siedzibą w Wiedniu miałaby za zadanie zajmowanie się wyłącznie zagadnieniami europejskimi.

Przeniesienie europejskiej Ligi Narodów do Wiednia poroczyłoby równocześnie, zda niemi dyplomaty brytyjskie, niezależność polityczną Austrii, przyczynając się również w wysokiej mierze do rozbudowy gospodarstwa austriackiego.

Bankructwo Ligi Narodów?

POGŁOSKI O WYSTĄPIENIU ANGLII.

Londyn. — „Daily Express” występuje z małym prawdopodobieństwem twierdzeniem, że rezygnacja W. Brytanji z Ligi Narodów uważana jest w ciągu najbliższych tygodni za możliwą.

Według twierdzeń dziennika, wybitniejsi członkowie gabinetu stoją na stanowisku, że dalszy udział w organizacji tak zdyskredytowanej szkodzi prestiżowi brytyjskiemu. „Daily Express” przewiduje przeto, że Wielka Brytania porzuci obecną Ligę i że stworzona zostanie nowa Liga Narodów z nowym paktem.

Wiadomości te nie znajdują potwierdzenia w kołach miarodajnych, gdzie podkreśla się, iż chwila obecna nie nadaje się do podjęcia reformy instytucji genezewskiej, zaś ewentualna późniejsza reforma dokonana może być tylko wewnątrz samej Ligi przy współudziale W. Brytanji, której poprzednie wystąpienie z Ligi dla stworzenia nowej nie jest prawdopodobne.

Zamieszki i pożary w całej Palestynie.

Tel Aviv. — Ochrona Tel Avivu i Jaffy spoczywa w rękach uzbrojonej policji, która żąda od udających się do tych miast specjalnego pozwolenia. W praktyce stanowi to przerwanie komunikacji między temi miastami.

Mnożą się wypadki zamachów Arabów na samochody prywatne. M. in. spalono samochód ciężarowy z żywnością, a na drogach rozrzucono wielkie ilości gwoździ w celu przerwania ruchu samochodowego.

W Lydda podpalamo plantacje i zbiory. W Hebronie, gdzie w r. 1929 wydarzyły się krwawe rozruchy, ewakuowano ludność do Jeruzolimy. Mieszkańcy małych osiedli w Beisan kierowani są do ważniejszych ośrodków.

W Haifie Arabowie ogłosili strajk powstający. We wszystkich miastach przystąpiło do aresztowania Arabów, zmuszających żydów do zamykania sklepów i zakładów przemysłowych.

W Jeruzolimie wybuchły liczne pożary. Jedna osoba zmarła w szpitalu z ran. W Jeruzolimie oraz innych ważniejszych miastach skoncentrowano znaczne sily wojskowe, wyposażone w samochody pancerne.

Oddziały wojskowe mają rozkaz interwencyjowania w razie gdyby akcja policji miała się okazać nieskuteczną.

Sytuacja jest niesłychanie napięta. Przeciwnictwa arabsko-żydowskie potęgowa się wzrastającym w ostatnim czasie prądem panarabskim wykładającym się w formach w historii ostatnich lat nierotowania.

UROCZYSTOŚCI ODPUSTOWE W GNIEZNE.

Poznań. — Uroczystości odpustowe w Gnieźnie rozpoczyna się dnia 26 b. m., o godz. 9.45 biciem dzwonu „Wojciecha” z wieży Katedry Gnieźnieńskiej, poczem nastąpi powitanie pielgrzymów, których spodziewają się tam kilkudziesięciu tysięcy osób.

Bezpóźno potem nastąpi przesilenie: nie relikwii św. Wojciecha ze skarbcza wśród bicia kołków i fanfar. O godz. 10-tej nastąpi uroczysty ingres do Bazyliki Celnicy z asystą i dostojnikami kościelnymi, poczem nastąpi Summa pontyfikalna.

O godz. 11.15 kazanie do wiernych z bal konu pałacu arcybiskupiego wygłosi ks. biskup Gawlina. O godz. 15 nastąpi przeniesienie relikwii błogosławionego Bogumiła z kościoła farnego do Katedry. O godz. 15.45 suplikacje, poczem niezapory odpustowe i pożegnanie pielgrzymów.

Polskie radio nadawać będzie trzykrotnie przebieg uroczystości gnieźnieńskich.

Przyjmujemy

POZYCZKI PAŃSTWOWE

PO KURSIE NOMINALNYM
2Ł.100 ZA 100

przy ratalnym nabywaniu radioodbiorników najwyższej klasy — TELEFUNKEN, Ambador, Special i Uniphon na prąd stały i zmienny. OKRES CZASU PRZYJMOWANIA POZYCZEK JEST OGRANICZONY. Szczegółowych informacji o przyjmowaniu Pożyczek Państw. udzielają upoważnione sklepy radiowe, oznaczone specjalnymi plakatami.

RADIO-TELEFUNKEN

MISTRZ TONU, PRECYZJI I FORMY

przyczem ks. kanonik dr. Brasse wygłosi kazanie o błogosławionym Bogumile.

12 KOMUNISTÓW WYSLANO DO BEREZY KARTUSKIEJ.

Sosnowiec. — Z spośród zatrzymanych za działalność wywrotową osobników, część odesłano do obozu koncentracyjnego w Berezie Kartuskiej. Ogółem wywieziono z Zagłębia 12 osób, z czego 8 ze Sosnowca, 2 z Będzina i 2 z Olkusza.

Z nazwisk wysłanych do Berez łatwo się zorientować, z jakich to sfer rekrutują się agitatorowie, szerczący zamęt w masach robotniczych. Oto lista izolowanych: Z Sosnowca: Skórnicki Rachwał, Waizenberger Wolf Lener, Solnik Józef, Granger Jekob, Zajdmon Kauma Dwid. Natal Abram. Rozenkranc Elia; z Będzina: Ajzenmar Szlma Icek, Deutsch Leib.

ZGON PREZESA WETERANÓW Z 1863 ROKU.

Warszawa. — Zmarł w Warszawie długoletni prezes „Stowarzyszenia Wzajemnej Pomocy Uczestników powstania 1863 roku” s. p. Franciszek Stankiewicz w wieku lat 90. Służbę w powstaniu rozpoczął on jako 15-letni chłopiec, uciekający z domu rodzinnego. Zmarły odznaczony był Krzyżem Niepodległości.

Nieprawdziwe pogłoski o dymisji komisarza rządu w Gdyni.

Gdynia. — Agencja „ATE” donosi: W Gdyni komentowana jest żywo sensacyjna wiadomość, podana przez część prasy warszawskiej, o rzekomym ustąpieniu komisarza rządu miasta Gdyni, mgr. Sokola, które go następcą miałoby być p. Ryszard, po sprawdzeniu wiadomości tej u miarodajnych czynników w Gdyni stwierdzono, iż wiadomość ta jest niezgodna z prawdą.

POUFNA ROZMOWA PREMIERA KOŚCIAŁKOWSKIEGO Z WOJEWODĄ GRAZYŃSKIM.

Warszawa. — Agencja „Press” donosi z Katowic: Podczas przejazdu przez Katowice do Budapesztu p. premier Kościalkowski zaprosił obecnego na dworcu wojewodę dra Grażyńskiego do swego wagonu. W czasie dłuższego postoj u obli p. premier pufną rozmowę z wojewodą Grażyńskim, co zwróciło powszechną uwagę.

O ZNIESIĄWIENIE WACŁ. SIEROSZEWSKIEGO.

Warszawa. — Sąd apelacyjny w Warszawie rozważył sprawę red. „Prosto z mostu”, Stan. Piaseckiego, oskarżonego o zniesławienie Wacł. Sieroszewskiego w związku z wystąpieniem jego w sprawie obozu w Berezie Kartuskiej, Sąd okręgowy skazał red. Piaseckiego na 3 miesiące aresztu i 500 zł. grzywny.

Sąd apelacyjny wyrok ten zatwierdził z tą zmianą, iż karę pozbawienia wolności zawiesił.

ZA OKRZYK PRZECIWI MIN. BECKOWI.

Katowice. — Sąd grodzki w Katowicach rozpatrywał sprawę o zajęcia, jakie miało miejsce na wiecu antyemieckim, urządzonym w Katowicach przez organizację chrześcijańsko-narodową. Na ławie oskarżonych

zasiadł jeden z uczestników wiecu, p. Kubicki z Katowic. Akt oskarżenia zarzucał mu, że podczas przemówienia adv. Tempki, gdy była mowa o polskiej polityce zagranicznej i padło nazwisko ministra Becka, Kubicki miał wnieść ostry okrzyk przeciwko ministrowi. Oskarżony nie przyznał się do winy.

Kubicki skazany został na 2 miesiące aresztu z zawieszeniem kary na dwa lata. Skazany wniósł apelację.

Największe procesy polityczne o zajęcia w Przytyku i pow. konińskim.

Radom. — Proces o zajęcia w Przytyku będzie jednym z największych procesów politycznych w Polsce. Na ławie oskarżonych zasiądzie 57 oskarżonych w tem 43 Polaków i 14 żydów. Wśród polaków są przeważnie włościanie z pod Przytyka. 8-miu żydów i 34 polaków przebywa do tej pory w więzieniu.

Akt oskarżenia zarzuca większości oskarżonych, a mianowicie 9-ciu żydom i 39-ciu polakom przestępstwa przewidziane w art. 163 k. k. tj. udział w zbiegowisku, które dokonano zamachu na życie lub mienie. Pozostali to jest 5-ciu żydów i tylko 4-ch polaków oskarżeni są również z art. 225 p. 1 k. k., który mówi o za bójstwie.

Terminu procesu dotąd nie wyznaczono, ale należy przypuszczać, że proces odbędzie się w końcu maja, bądź na początku czerwca. Dotychczas wiadomo, jaki będzie skład sądu i kto podejmie się obrony oskarżonych. Polaków bronić ma 30 najwybitniejszych adwokatów z całej Polski, żydów około 20-tu adwokatów, a zatem lawa oskarżonych i lawa obrońców będzie liczyła zgórą 100 osób. Liczba świadków jest również rekordowa. 100 świadków powołuje prokurator, 200 świadków powołują obrońcy polaków, a żydzi przedstawiają 100 świadków.

Przewidywać należy liczny zjazd dziennikarzy oraz publiczności z całego kraju. Będą również sprawozdawcy pism zagranicznych. Ponieważ największa sala sądowa w Radomiu może pomieścić najwyżej 200 osób, sąd musi wyzukać jakiejś innej sali sali. Rozprawy odbywać się będą bądź w sali sejmiku lub w sali teatralnej.

O ZAJĘCIA W KONIŃSKIM.

Konin. — Niebawem odbędzie się wielki proces o głośne zajęcia w pow. konińskim. Podczas dochodzenia w sprawie tych zajść policja przeszukała około 400 osób w charakterze podejrzanych, 230 osób osadzono w więzieniu, z tego około 100 zwolniono a w areszcie pozostało zgórą 100 osób.

W pierwszej serii procesów o zajęcia w konińskim, wypłynął już od prokuratora do sądu akt oskarżenia obejmujący już 14 osób, z których 10 przebywa w więzieniu. Prokurator zarzuca oskarżonym przestępstwa z art. 163 k. k. i z art. 130 k. k., mówiącym o użyciu przemocy lub groźby bezprawnej w celu zmuszenia urzędnika do przedsięwzięcia czynności urzędowej.

WĄTROBA JEST FILTREM DLA KRWI.

Zanieczyszczona krew może powodować szereg rozmaitych dolegliwości, bóle artretyczne, wzdęcia, odbijania, bóle w wątrobie, niemiak w ustach, brak apetytu, słabość do tyca, plamy i wrzuty na skórze. Choroby zlej przemiany materji niszczą organizm, i przyspieszają starość. Racjonalną, zgodną z naturą kuracją jest norma-nale czynność wątroby i nerek. Dwudziesto-

letnie doświadczenie wykazało, że w chorobach na tle zlej przemiany materji, chronicznego zaparcia, kamieniach żółciowych, żółtaczce, otyłości, artretyzma mają zastosowanie ziola „Cholekina” H. Niemojewskiego. Broszury bezpłatnie wysyła labor. fiz.-chem. Cholekina H. Niemojewskiego, Warszawa, Nowy Świat 5 oraz apteki i sklepy apteczne.

STRAJKI W ŁODZI

Łódź. — Drugi dzień strajku robotników transportowych minął w spokoju. Strajkuje ponad 5500 robotników. Wskutek interwencji związków zawodowych rozpoczęto już rokowania w celu złagodzenia strajku. Poza tem na sobotę wyznaczono w inspektoracie pracy konferencję celem całkowitej likwidacji strajku.

Kronika strajków notuje w ciągu ostatnich dni wybuch kilku dalszych strajków „okupacyjnych”, a to w zakładach Cuhle-go, gdzie strajk wybuchł na tle sporu o płace, strajkuje 1000 ludzi, którzy zajmują mury fabryczne.

Strajk „okupacyjny” wybuchł poza tem w zakładach firmy Lewicki i Jugel, gdzie strajkuje 100 robotników również z powodu obniżenia płac.

Ponadto 120 robotników okupuje zakłady firmy Silberberg z powodu niehonorowania umowy zbiorowej.

Skandaliczna afera

Działalność syndyków Banku Przemysłowego przed sądem.

Warszawa. — Wydział Handlowy Sądu Okręgowego w Warszawie był terenem żoźwiekiej batalji, jaka rozgorzała w związku z ogłoszeniem upadłości Polskiego Bankowi Przemysłowemu. Bank zachwiał się po raz pierwszy w r. 1931, lecz nadzór sądowy został uchylony. Drugi krach przyszedł w r. 1933, lecz tym razem sąd ogłosił upadłość przedsiębiorstwa i mianował syndyków masy upadłości.

Według planów spłaty wierzycieli sporządzonych przez syndyków Bank miał pokryć jedynie t. zw. wierzycieli uprzywilejowanych t. j. skarbu państwa, pracowników, ubezpieczalnie społeczną i t. p., pozostałe zaś osoby prywatne, które ulokowały swój majątek w Banku nie miały otrzymać ani grosza. Ogłoszenie takiego planu wywołało burzę wśród nieuprzywilejowanych wierzycieli. Wystąpili oni do sądu z podaniem, prosząc o natychmiastowe zwolnienie nadzwyczajnego walnego zgromadzenia wierzycieli Banku, w celu zmiany osób na stanowiskach syndyków, twierdząc, że wszystkie pretensje mogą być zaspokojone z majątku Banku, o ile gospodarka prowadzona zostanie racjonalnie i oszczędnie. Grupa wierzycieli wskazuje na niebywały fakt, iż trzech syndyków w ciągu 3-letniej działalności pobrali tytułem honorarium za swoją pracę i nielicznego personelu pomocniczego przeszło 150.000 zł.

Sąd Okręgowy zapowiedział ogłoszenie decyzji w tej sprawie za parę dni.

Zaginieni i wystąpi do Berez Kartuskiej we Lwowie

Lwów. — „JKC.” podaje: W piątek wydała półurzędowa agencja komunikat, w którym m. in. czytamy: „W prasie pojawiły się wiadomości, jakoby pewna ilość osób zaginęła, a rodziny tych osób prowadzą poszukiwania i zwracają się do władz o pomoc.

W związku z tem należy wyjaśnić, że poszukiwania t. zw. zaginionych osób zostały rozpoczęte w chwili, gdy nie można było je szcze ustalić, gdzie osoby ranne zostały umieszczone.

Obecnie z całą stanowczością ustalić moż na nazwiska osób, pozostających w leczeniu szpitalnym. I tak w Ubezpieczalni Spół. we Lwowie znajduje się 18 osób, w szpitalu powszechnym 13, na klinice chirurg

gicznej 13. w szpitalu żydowskim 6. Lista tych wszystkich osób jest ustalona według nazwisk.

Jak informuje ta sama agencja, do miejsca odosobnienia w Berezie Kartuskiej wysłane zostały ze Lwowa przed kilku dniami następujące osoby: Na liście pierwszych 15-tu osób widnieją znani kryminaliści wielokrotnie karani. Są to Brecki Kazimierz, Budulak Ludwik, Eichelberger Jan, Kochan Józef, Schwarz Salomon, Zadorożny Marjan, Feller Józef, Paradiuk Antoni, Pechtman Mojżesz, Janczar Maurycy, Sten falcz Kraut Jakób, Auschusman Faalik, Lastawiecki Aleksander, Bobelak Józef.

Następnie wysłano do Berez Kartuskiej następujących członków organizacji komunistycznych już karanych więzieniem za agitację komunistyczną i pobudzenie do ekscesów: Są to Pochmurski Aleksander, Schafel Abraham, Hagerman Maks, Hebert Tobiasz, Press Izidor, Schor Herman, Sperber Samuel, Maikelfel Adolf, Nawłota Jan, Eisgrau Jakób, Jolles Salomon, Nedenbaum Józef, Litwak Marek, Stahl Pinkas, Penzer Jakób, Wagner Ojczasz, Sobelsohn Abraham, Fischel Ancel, Baran Henryk, Pohoryle Izidor, Orkner Mechel, Gartner Pinkas. Po turaj Aleksander, Prinz Mojżesz Leon, Zuckerberg Jakób Leon, Lerner Paweł, Dobosz Jerzy, Szuba Stefan syn Iwana i Szuba Stefan syn Wasyla, Jawllak Grzegorz, Dyrkowski Paweł, Pawłowski Michał, Kaczor Bazyli, Rosowski Stefan, Josefsberg Abraham, Buksbaum Gerszon, Orbach Mechel, Zylzer Moryc, Rosdeutscher Artur, Wolczyk Włodzimierz, Petryka Tomasz, Wnękowski Kazimierz, Gross Grzegorz, Katz Juda".

W sprawie zaginionych bez wieści pisze piątkowy „Wiek Nowy”.

Wiele rodzin porażonych jest w rozpacz, nie mogąc dowiedzieć się o losie swych najbliższych, po których od czwartku zaginal ślad. Rodziny te odbywają wędrowni po wszystkich szpitalach, komisariatach policyjnych, aresztach i więzieniach, ale niczego nie mogą się dowiedzieć.

Urządowo komunikują, że w związku z zajęciami lwowskimi władze bezpieczeństwa przytrzymały około 1.000 osób, z których 570 oddano do dyspozycji prokuratora okręgowego. Resztę po wylegitymowaniu zwolniono.

Prokurator okręgowy zarządził przeprowadzenie w szybkim tempie dochodzeń, przeciwko przekazanym mu osobom, poezem w czwartek każą zwolnić 185 osób. Dalsze zwalniania są w toku.

Zaznaczyć należy, że w okresie represji policja aresztowała wszystkich amnestjowanych więźniów politycznych bez względu na to, czy brali udział w pogrzebie czy nie.

WYROK NA BANDE USYPIACZÓW RESTAURACYJNYCH.

Warszawa. — Sąd okręgowy ogłosił wyrok w sprawie zorganizowanej bandy rabuśców-usypiaczów, grasujących po restauracjach warszawskich.

Są skazani: Stanisław Seradzan na 7 lat więzienia, Antoni Sadowski na 8 lat więzienia, Franciszek Koltubiński na 4 lata więzienia, Janina Sieradzan na 1 i pół roku więzienia; Janina Jamrozek na rok więzienia z zawieszaniem kary na 6 lat, i Józef Jabłoński na 1 i pół roku więzienia.

Komitetowi Zjazdu Akademików do Częstochowy. Prelekcja ilustrowana na ekranie na temat: „Plomienna dusza Królowej Jadwigi” — wygłosił prof. Aleksander Borawski, b. kustosz Zamku na Wawelu. Szczegóły będą podane w programie.

— Odczyt o przysposobieniu wojskowemu zagranicą. Zarząd Koła Lokalnego P. W. K. zawiadamia, że we wtorek dnia 28 b. m. o godz. 17 m. 30 odbędzie się w sali gimnastycznej Państwowego Gimnazjum im. H. Sienkiewicza odczyt wybitnego Minist. W. R. i O. P. p. Zaborowskiej na temat: „Przysposobienie wojskowe zagranicą”.

— Miesięczne zebranie i „jako” w „Ognisku Robotniczym”. Dziś, w niedzielę, o godz. 17-ej w lokalu własnym przy ul. Narutowicza 30, odbędzie się miesięczne zebranie „Ogniska Robotniczego”, połączone z dzieleniem się jajkiem święconym.

— Zebranie ogólne Stow. właścicieli nieruchomości. Dziś, w niedzielę, o godzinie 3 i pół po poł. odbędzie się zebranie ogólne członków Stowarzyszenia właścicieli nieruchomości w lokalu Towarzystwa Kredytowego przy ul. Śląskiej nr. 8.

Na zebraniu tem wygłosi interesujący referat wice-dyrektor Zrzeszeń Własności Nieruchomości Miejskiej w Warszawie mgr. T. Śmiarowski p. t. „Ogólna sytuacja domów miejskich w Polsce”.

Po zebraniu odbędzie się dla członków w lokalu własnym Stow., ul. Najw. Marij Panny 49, tradycyjna uroczystość dzielenia się jajkiem święconym.

— Z teatru Kameralnego. W sobotę o godz. 5-ej po poł. i 8-ej wiecz. po cenach popołudniowych grana będzie świetna nowość Stefana Kidrzyńskiego p. t. „Raz się tylko żyje” ze Stanisławska, Tomaszewska, Dobrowolskim, Wybrańskim i Balickim na czele. Reżyserja Bończy. Oprawa dekoracyjna Rybkowskiego.

W niedzielę trzy przedstawienia (g. 3.30, 5.45 i 8 wiecz.) „W małym domu” z Biesiadeką i Brodzikowskim na czele. Na wszystkie przedstawienia ceny popołudniowe.

Kino „EDEN“ I-a Aleja 12. || Dziś i dni następnych
Gigantyczny film tak prawdziwy jak samo życie
PIEKŁO CHIN
UWAGA: W niedzielę 26 kwietnia o g. 12.30 w poł. ostatni PORANEK z filmu **Straszny Dwór**

„LUNA“ Dziś w niedzielę, dnia 26 b. m. PO RAZ OSTATNI
W roli głównej: **SEQUOIA JEAN PARKER**
Nad program Piękny kolorowy dodatek „BIEDNY SKUNKS i inne aktual.
Poranek! W niedzielę, 26 o godz. 12.30 „ROZA” Poranek!

KRONIKA

Częstochowa
26 Kwietnia Niedziela
Dziś — Kleta i Marc.
Jutro — Piotra Kan. w. J. K.
Wschód słońca o godz. 4,29
Zachód - - - - - 18,56
Kalendarzyk historyczny:
Trzeci rozbił Polski 1795 r.
— **Bezpłatny odczyt dyrektora Polskiej Macierzy Szkolnej.** Dziś, w niedzielę, o godz. 7-ej wiecz. w sali I Gimnazjum państwowego im. H. Sienkiewicza dyrektor Polskiej Macierzy Szkolnej p. Józef Stemler wygłosi referat na temat: „O palących potrzebach kulturalnych ziem wschodnich”.

Niewątpliwie ciekawy ten referat wzbudzi należyte zainteresowanie w społeczeństwie i zgromadzi jak najliczniejsze audytorjum, tem więcej, że wstęp na salę jest bezpłatny.

— **Jajko wielkanocne” u kupców.** Dziś, w sobotę, o g. 8 i pół wiecz. w siedzibie Stow. Kupców Polskich, ul. Najw. Marij Panny 46, odbędzie się dla członków tradycyjna uroczystość dzielenia się jajkiem święconym.

— **Jajko „święcone” w II-gim Oddz. K. S. M. M.** Dziś, w niedzielę, o g. 6.30 wiecz. w sali „Ogniska Robotniczego”, ul. Narutowicza nr. 30, odbędzie się tradycyjna uroczystość dzielenia się jajkiem święconym.

— **„Święcone” dla najbliższych w Kamienicy Polskiej.** Dorocznym zyczeniem Stow. Pań Miłosierdzia w Kamienicy Polskiej urządziło dla najbliższych tużejszej parafii „święcone”. Członkinie urządziły zbiórkę po domach — większą część kosztów pokryto z kasy organizacyjnej. Koszt „święconego” wyniósł zł. 138.86. Każda paczka, których było 45, zawierała: placek święteczny, chleb, wedzonkę, cukier, cykoria i jajka.

— **Zebranie Stronnictwa Narodowego.** Dziś, w niedzielę, o g. 7 wiecz. w lokalu Str. Narodowego (Al. Wolności 18 m. 9)

odbędzie się zebranie członkowskie. Na zebraniu referat aktualny na temat: „O fenjazy komunizmu na Polskę” wygłosi p. Czernik, b. radny m. Łodzi, działacz robotniczy. Udział członków obowiązkowy. Wstęp tylko za legitymacjami.

— **Odczyt na rzecz Akademików.** — Staraniem Sodalicyj Marijańskich odbędzie się w niedzielę, dn. 10 maja b. r. w sali Straży Ogniowej odczyt, z którego całkowity dochód przekazany będzie

Organizacja katolickiej inteligencji powołana do życia w Częstochowie.

NOWY OKRES W DZIEJACH STOLICY DIECEZJI CZĘSTOCHOWSKIEJ.

W ub. piątek wieczorem w sali Diec. Instytutu Akcji Katolickiej pod protektoratem Najdosłojniejszego Arcypasterza diecezji częstochowskiej J. E. ks. Biskupa dr. T. Kubiny odbyło się zebranie inteligencji katolickiej naszego miasta, zwolane z inicjatywy grona działaczy katolickich.

Na zebraniu, które zaszczycił swoją obecnością J. E. ks. Biskup, przybyło ponad 50 osób zaproszonych z posród duchowieństwa, wolnych zawodów, przedstawicieli instytucji i organizacji. Zebranie zajął p. inż. Trochimowski, wyjaśniając, że ma ono charakter organizacyjny, a celem jest powołanie do życia nowej, społecznej placówki inteligencji katolickiej na wzór innych miast, wyprzedzenie inteligencji miejscowej ze stanu bierności w momencie doniosłych przemówień społecznych.

Przewodniczący inż. Trochimowski udzielił głosu p. dr. Bilikowi z Sosnowca, prezesowi Akcji i Koła Inteligencji Katolickiej, który w dłuższym referacie, świetnym pod względem treści i formy, w sposób jasny i głęboki zanalizował rolę i zadania inteligencji katolickiej na tle współczesnych procesów społecznych, duchowych, kulturalnych i ekonomicz-

nych. — Odpowiednia walka między Arymanem a Ormuzdem — mówił prelegent — z wierzien perskich przeszła do mitologii greckiej i rzymskiej, walka zaś ta między bożkami: ciemności i światła trwa niezmiennie do dziś. Obserwujemy w dobie dzisiejszej wzrost humanizmu z jednej strony, z drugiej — rasizm, neopaganizm. Coś się w świecie psuje, ludzkość przechodzi wstrząs głęboki. Już przed kilkunastu laty Papież Pius XI powiedział, że w tych zagadnieniach spoczywa największa trudność świata. Nasz zaś Arcypasterz J. E. ks. Biskup Kubina, tak wnikliwie obserwujący wszelkie przejawy życia społecznego, niejednokrotnie podkreślał, że stary świat ginie, a my jesteśmy świadkami narodzin nowego świata. Kryzys ekonomiczny ciężko się daje ludzkości we znaki, ale kryzys ducha, kto wie, czy nie większe sputoszenie czyni. Trzeba więc uwzględnić człowieka, jak on jest, z duchem i ciałem, trudno tedy wymagać od człowieka, aby myślał tylko o niebie, gdy nie ma co jeść. Już prądy XIX w. zaznaczyły się materjalizmem, dziś kult mamony, zakłamanie się człowieka występuje w jaskrawej formie, gdy trwa walka o byt, pęd do kariery. Człowiek, specjalnie współ-

czesny inteligent, zastracił kontakt z tem, co z Boga i z ducha, przytłoczony postępami techniki. Mimo postępów techniki współczesny człowiek jednak łamie się, nie ma pozytywnego spokoju ducha. Religia staje się czemś zwyczajowym, wygodnym przy okazji, ale nie wchodzi w pozytywne życie mas. I oto rodzi się prąd. Wszędzie na Zachodzie powstają organizacje o światopoglądzie katolickim, powstają katolickie związki inteligencji zawodowej o wyraźnie wyznaczonej formie. Encyklika „Quadragesimo anno” wchodzi w życie, przestaje być tylko pięknym dokumentem, pojawia się Akcja Katolicka. Tu musi wejść inteligencja masza, musi być przedłużeniem ramienia Kościoła w swoim zakresie, czujna na kontakt z Bogiem i Kościołem. Musi położyć nacisk nie na bojowy, ale na wychowawczy charakter katolicyzmu, mając i na polu miłosierdzia olbrzymi zakres działalności. Stąd płynnie konieczność zrzeszenia się inteligencji katolickiej, aby się zejść, wychowywać, kształcić wzajemnie, poznawać bogatą, a nieznaną naogół literaturę katolicką. To da ogromne rozjaśnienie poglądów na wszelkie sprawy i zagadnienia świata. Mimo więc nadmiaru przeróżnych organizacji musi się w Częstochowie, stolicy duchowej Polski, znaleźć czas i miejsce na organizację katolickiej inteligencji, podobnie jak dwa już Koła takie istnieją na terenie Zagłębia. Musi powstać organizacja, mogąca dać odpór masonerii i siłom, które idą na Polskę, na katolicyzm, ale odpór nie demagogiczny, lecz świadomy, wytworzony w umyśle katolickiego inteligenta. — Piękny referat nagrodzony został hucznymi oklaskami.

J. E. ks. Biskup dr. T. Kubina, dziękując inicjatorom zebrania i dr. Bilikowi za tak głęboki referat, w wygłoszonej przemówieniu wskazał na potrzebę organizacji inteligencji katolickiej. Inteligencja w Częstochowie jest rozbita, nie ma żadnego ośrodka, nie posiada wpływu i dlatego stosunki u nas niepomysłnie się kształtują. Brak myśli katolickiej, bo inteligencja jest pasywna. Stworzyć więc trzeba dla inteligencji jakieś centrum, którego potrzeba jest większa u nas w Częstochowie, niż gdzieindeg. Nowe prądy społeczne nie wychodzą z kół inteligencji, raczej z kół robotniczych i włościańskich, a w razie przemian inteligencja wskutek jej bierności może spotkać los taki, jak w Rosji. Odpowiedzialność inteligencji jest większa, bo więcej jej dano, a tymczasem wszystko się może dokonać bez niej w dobie przemian społecznych. Godzina wybiła dla inteligencji, gdyż z woli i myśli przemiany powstają. Dziś bolszewizm i ateizm jest z jednej strony, z drugiej — Bóg i światopogląd katolicki, inne partie i prądy nie mają znaczenia. Chwała Bogu, młodzież inteligentna jest niemal cała z Bogiem. Trzeba w Częstochowie utworzyć Koło inteligencji katolickiej, aby pogłębić katolicki światopogląd, zająć stanowisko wobec nowych zadań, wytworzyć życie społeczne inteligencji, źródło myśli i czynu katolickiego stworzyć w stolicy diecezji.

W dyskusji zabrał głos p. M. Święcki, wskazując, że wina bierności nie może całkowicie obciążać inteligencji, która była najniższcześliwszą warstwą, bowiem poza wolnymi zawodami np. świat urzędniczy musi często powiązać niezależność.

Dziś, w niedzielę w sali Gimn. im. H. Sienkiewicza, Dyr. Polskiej Macierzy Szkolnej, Józef STEMLER wygłosi odczyt na temat **O palących potrzebach kulturalnych Ziemi Wschodnich** Wjeście bezpłatne. Początek o godzinie 7-ej wieczorem.

PODZIĘKOWANIE.

Wszystkim tym, którzy oddali ostatnią postugę drugim nam zwiłokom 4. t. p.

LEOKADJI ELŻBIETY TOMIŃSKIEJ

Absolv. Sem. Nauucz. w Częstochowie, składa z głębi zbolalego serca podziękowanie RODZINA.

przekonał wręcz z kwestją bytu, posady. I te przeszkody jednak inteligencja katolicka przeczycięć i przetrwać zdoła. — W przemówieniu prof. Soidrowskiego podkreślił, że katolikom w ich organizacji polityka niepotrzebna, mają się wychować li tylko na działaczy katolickich. Należałoby zorganizować bibliotekę i czytelnię katolicką, urządzać wieczory dyskusyjne i przedewszystkiem podjąć w najszerzym zakresie akcję miłosierdzia, aby nie nadszedł dzień, kiedy inteligencja spotka się z zapytaniem: — gdzieście byli w czasie nędzy i głodu naszego? Ks. dyr. Sobczyński zreferował zebrany...

organizatorzy zapraszają wszystkich zwolenników spółdzielczego ruchu.arty — Uroczyście poświęcenia sztandaru szkolnego. Dzisiaj, w niedzielę, odbędzie się uroczystość poświęcenia sztandaru szkolnego w Szkole Pryw. Powz. Zofii Wigurskiej-Folfańskiej, ufundowanego przez Komitet Rodzicielski. Program obejmuje: godz. 9.45 zbiórka gości, rodziców i dzieci w szkole przy ul. Staszica 10, godz. 10.15 — Maza św. i poświęcenie sztandaru w kościółku Gimnazjalnym Im. Najśw. Marij Panny, godz. 11-ta — powrót do szkoły, gdzie odbędzie się dalsza część uroczystości: wreczenie sztandaru szkole, okolicznościowe przemówienia, wbijanie gwóźdź, podpisywanie aktu pamiątkowego.

Ostrzeżenie!

W ostatnich dniach pojawił się na bruku częstochowskim jakiś agent sekty marjawickiej, który chodzi po domach, sprzedając swoją broszurkę p.t. „Zbawiciel świata“, wydana przez redakcję w Pruszkowie, a zarejestrowaną w Łodzi. Broszurka ta obliczona jest na wprowadzenie w błąd katolickiej ludności i wyłudzenie od nieświadomych po 35 gr. na cele sekciarszy i herezykowskie. Ostrzegamy przeto nieświadomych i łatwowiernych przed agentem marjawickim, który zresztą, jak nam donoszą, już niejednokrotnie, gdy nachodził mieszkania i żenjentowano się w pochodzeniu broszurki, — spotkał się z energiczną odprawą.

— Kupcy rynekowi w Magistracie. — Staraniem Stowarzyszenia Kupców Polskich w Częstochowie została przyjęta przez tymcz. prezydenta K. Motala delegacja Sekcji Drobnych Kupców Rynekowych. W skład delegacji weszli p. F. Zarzecki i J. L. Piątkowski z ramienia Zarządu Stow. Kupców i z ramienia Zarządu Sekcji pp. M. Stepiński, prezes, Z. Jarzabek i P. Wiecezorek. Delegacja przedstawiła p. prezydentowi stan i potrzeby częstochowskich rynków. Ze strony p. prezydenta delegacja otrzymała zapewnienie pomysłnego załatwienia przedstawionych spraw. — Szczegółowe sprawozdanie z konferen-

cji odbytej w Magistracie delegacja złożyła na miesięcznym ogólnym zebraniu. — Z życia harcercskiego. Koło St. Harcerstwa im. Htm. Żółkiewskiego w Częstochowie wchodzi już w fazę prac letnich. Szereg wycieczek krajoznawczych, bliższych i dalszych w naszym powiecie, przewiduje się w najbliższej przyszłości. Między innymi odbędzie się wycieczki do 7-miu Stawów, Żłotego Potoka i Wąsoszy. Zrzeczenie weźmie również udział w zlocie starszo-harcerckim w lasach żareckich w dniach 27, 28, 29 czerwca b.r. Będzie to pierwsze święto starszo-harcercskie na terenie Chorągwi Zagłębowski — pod hasłem „Powitanie nowego ćwierćwiecza harcercskiego“. — Nawigacja szerokiej przyjaźni braterskiej, biegi harcercskie, strzelanie, gawędy, kursyprzygotowawczy do obozu podharcmistrzowskiego — oto sącejca na słocie. Dalszym etapem akcji letniej Kola będzie obóz w Trokach, rozbity na jednej z wysp jeziora Galwa. Szeroko po traktowane sącejca krajoznawcze, wychowa nie fizyczne i praca społeczna sącejca Żółkiewszaczkom czas na obozie, który trwać będzie od 1—21 lipca b.r. Z miejsca obozu przewidywane są wycieczki do Starych Trok, granicy Litewskiej, Puszczy Rudnickiej, Gór Ponarskich oraz Wilna. — Zebranie Zw. Inwalidów Woj. Dział, w niedzielę, o godz. 2-iej w pierwszym terminie, o godz. 2.30 w drugim terminie w lokalu Magistratu, sala Nr. 8, odbędzie się walne zebranie tutejszego Kola Zw. Inwalidów Wojennych R. P. Na porządku dziennym im. przemówienia delegatów, sprawozdanie Zarządu, dokooptowanie członków Zarządu, wolne wnioski. — Dancng wiosenny Ligi Morskiej. Liga Morska i Kolonialna urządza pierwszy wiosenny dancng, który się odbędzie w sobotę, dn. 25 b. m., w hotelu „Polonia“, Początek o godz. 20-iej Wstęp 99 groszy. — Z Kola Gospodyn Wiejskich w Kamienicy Polskiej. W ub. niedzielę Kolo Gospodyn Wiejskich w Kamienicy Polskiej urządzo dia swych członkin młoty obchód „jajka wielkanocnego“ w prywatnym lokalu prezski Kola pani Stanisławowej Hazlerowej, gdzie zebrane w komplecie gospodynie spędziły dłuższą chwilę na towarzyskiej biesiadzie. Obowiązkii kuchmiistrzynie i niejako pani domu zarzem pełnią na tej biesiadzie towarzyskiej młodzieżka wychowanika szkoły rolniczej.

SKUTECZNY SMACZNY W UŻYCIU JECOROL MAGISTRA A. BUKOWSKIEGO STOSOWANY JEST ZAMIAST TRANU W UŻYCIU. PRAWIE OD PÓŁ WIEKU

Białymstoku, Wilnie i Nowogródki. — Znaczenie drożej 1.50 zł. za kg. płaci konsument w Poznaniu, na Pomorzu i Śląsku, t. j. w głównych ośrodkach jej produkcji.

Te same ceny notują w Odyń, Częstochowie, Krakowie i Tarnopolu. Jeszcze drożej kosztuje słonina w Łodzi, Łucku, Kielcach, Stanisławowie i Włocławku, gdzie notują 1.60 zł. za 1 kg. Rekord drożyzny przypada Drohobyczowi, gdzie słonina kosztuje 1.80 zł. za kg.

— Cena chleba. Podług urzędowych danych, na 1 b.m. zanotowano detaliczne ceny chleba ptyłowego za kg.: Warszawa i Gdynia — 28 gr., Katowice — 27 gr., Kraków i Łódź — 28 gr., Łódź, Białystok, Toruń — 25, Poznań i Częstochowa — 24, Kielec, Lublin, Włocławek, Wilno, Nowogródek, Brześć i B. Stanisławów — 23 gr., Sosnowiec i Tarnopol — 22 gr., Łuck — 21 gr.

Jak wiadomo, ostatnio cena chleba w Częstochowie podwyższona została do 26 gr. — Kurs walut. Banknoty dolarowe w obrotach prywatnych 5.38, rubel złoty 4.92, dolar złoty 9.17—9.16 1/2, banknoty niemieckie 141.00—140.50. — Nocne dzwiry aptek.

W nocy z dnia 25 na 26 bieżącego miesiąca otwarte będą następujące apteki: p. Monikowskiego — I-sza Aleja nr. 14, p. Otrębskiego — ul. Wieluńska Nr. 18. W nocy z dnia 26 na 27 bieżącego miesiąca otwarte będą następujące apteki: p. Kozankiewicza i Fryderyka, III Aleja 50, p. J. Pogorzelskiego, Narutowicza nr. 44.

Uciezka przemytników

Bogaty łup w rękach Brygady Kontroli Skarbowej.

W dniu 23 kwietnia b. r. została dokonana obława przez urzędników Brygady Kontroli Skarbowej (Akcezy) w Częstochowie wspólnie z organami policji z Popowa na terenie wsi Izbiska i w okolicy stacji kolejowej Miedzno.

W pewnym momencie urzędnicy na ataknęli się na przemytników, którzy po porzuceniu sporej paczki zbiegli. Rozpoczęt za nimi natychmiast pędig, lecz bez rezultatu. W paczce, jak się okazało, było 20 paczek półkilogramowych sacharyny krystalicznej (razem 10 kg.) z oryginalnymi napisami niemieckimi, że o ile w paczce będzie mniejsza ilość sacharyny, należy się zwracać z reklamacjami do fabryki — przyczem podany był adres firmy. Ponadto znaleziono w paczce 8 paczek tytoniu po 50 gr. „Okney“.

Podczas powrotnej drogi przy stacji Miedzno jeden z urzędników spotkał podejrzanego osobnika, którego zrewidował. Mimo, że przy osobniku nie nie znaleziono, tenże w czasie prowadzenia go uderzył znieznacka urzędnika czemś w

POŻYCZKI PAŃSTWOWE BĘDĄ PRZYJMOWANE PO KURSIE NOMINALNYM Należy przykładać inicjały Polskich Zakładów TELEFUNKEN, które obecnie zamierzają przyjmowanie pożyczek n.r.s.wowych przy zakupie radiodiodników. Dzięki tej obywatelskiej inicjatywie handlowej św.at urzędnicy i wogóle p.iacownicy, będzie miał doskonałą okazję nabycia radiodiodników Telefunken najwyższej klasy — Ambassador i Special bez naszego równowagi bez uszczerbku swego budżetu. Ta dogodna okazja będzie trwała tylko przez okres ograniczony i należy się spiesznie, że spotka się z hardzo życzeniem przyjęciem posiadaczy pożyczek

W związku z notatką zamieszczoną w Nr. 75 „Głoska Częstochowska“ z dnia 29.III.1966 Zarząd Kola Bezpartyjnego Związku Zawodowego Maszynistów Kolejowych w Polsce prosi o zamieszczenie następującej notatki: Na podstawie decyzji Pana Starosty Grodzkiego w Częstochowie z dnia 23 marca 1966 r. za Nr. B. 6/71/36 zostało zawieszona w czynności nasze Kolo z uwagi na jakoby niezłożone o czasie zameldowanie o zmianie zasięgi w składzie osobowym Zarządu Kola. Nasuktek wniesionego przez Zarząd Kola odwołania do Urzędu Wolejodrózkowego w terminie ustanowim Starostwo zmieniło swoją decyzję i zezwoliło na dalszą działalność Kola w Częstochowie. Powyższe podaje się do wiadomości wszystkich czytelników „Głoski Częstochowskiej“. Zarząd Kola Częstobh. Bosp. Zw. Zaw. Maszynistów Kolejowych w Polsce.

NAGRODA PRZYPADNIE KAŻDEMU

Cytry nieparzyste od 1-27 natętniając kwadrans obok umieszczono czerwonko w ten sposób, aby suma cyfr w każdym kierunku była liczbą 27. Za trafne rozwiązanie umieszczonej obok zagadki przerażczymy celem szlachy klienteli następujące nagrody: 1. Nagroda 3-lampowy aparat radiowy. 2. Aparat fotograficzny „Kodak“. 3. Patefon. 4. Dywan. 5. Serwis stółowy poro. na 6 osób. oraz wielka ilość innych wartościowych nagród. Bezpośrednie główne nagrody odbędzie się po nadzorem notariusza w terminie, o którym zawiadomimy w najbliższym wydaniu. Nadawanie rozwiązań nie podlega za sobą żadnych zobowiazad. Rozwiązania należy przelać odrobinie załączając ew. znaczek na odpowiedź, która się w każdym razie otrzymuje. Adresować: „KOSMOS“, Kraków, św. Sebastiana 75.

Pożyczki na budowę szkół w pow. częstochowskim

z Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszecznych. Dzięki usilnym staraniom Komitetu Obwodowego T-wa w Częstochowie, Zarząd Komitetu Okręgowego w Krakowie przyznał pożyczki na budowy szkolne 1936 r. następującym gminom: m. Częstochowie na budowę szkoły na Stradomiu zł. 5.000, gminie Dąbów na budowę szkoły w Dębowie zł. 2.000, gminie Opatów na budowę szkoły w Opatowie zł. 3.000, gminie Poczesna na budowę szkoły w Poczesnie zł. 6.000, gminie Potok Złoty na budowę szkoły w Żurawiu zł. 4.000 gminie Rędziny na budowę szkoły w Kościelcu zł. 3.000, gminie Wancerczów na budowę szkoły w Brzyzowie zł. 2.000, gminie Wancerczów na dokończenie szkoły w Siedlcu zł. 1.500, gminie Wrzosowa na budowę szkoły w Hucie Starej zł. 2.000 — razem zł. 28.500. Przyznane pożyczki będą przelane na rachunek bieżący p. Inspektora Szkolnego w Kasie Skarbowej w 2 równych ratach. Pierwsza rata zostanie przelana po przedłożeniu przez Zarządy Gminne, bezpośrednio Komitetowi Okręgowemu w Krakowie, ul. Wilejolskiej 19, należyście sporządzonych: a) skryptów dłużnych na kwotę równąjącej się 1-szej racie b) zobowiazad gmin, c) ewentualnie brakujących załączników do podań gmin (n.p. daty i liczby zatwierdzenia planów-budowy przez Kuratorów Okr. Szkolnego). Drugą ratę przyznanych pożyczek Zarząd Komitetu Okręgowego przekaże pod koniec b.r. zależnie od wpływów pieniężnych z terenu. Ponieważ wypłatę drugiej raty Zarząd Komitetu Okręgowego uzależnił od wpływów pieniężnych z terenu przeto Komitet Obwodowy w Częstochowie zwraca się z rąką prośbą do całego społeczeństwa nasze go powiatu o poparcie akcji Towarzystwa

Akademia i zjazd spółdzielczy

Jak w całym kraju, gdzie znajdują się większe skupienia spółdzielni spożywców tak też i w Częstochowie dla uczczenia pamięci ś. p. R. Mielczarskiego — kola spółdzielców urządzą uroczystą Akademię. Odbędzie się ona staraniem Rady Okręgowej Spółdzielni Spożywczych i Oddziału „Spolem“ w Częstochowie w dniu 25 kwietnia r. b. w sali Kasyna Oficerskiego przy Alei Wolności 44 — początek o godz. 20-iej. Na program Akademii złoży się prelekcja dyrektora Związku „Spolem“ z Warszawy p. Marjana Rapackiego, oraz część artystyczno-wokalna, w której wezmą udział pp. I. Sorzonowa — śpiewak, artysta teatru Kameralnego p. Z. Bończa, p. M. Chorzelski — skrzypce, oraz chór męski „Pochodnia“. Następnego dnia 26 kwietnia, po nabożeństwie w Katedrze o godz. 10-iej rano odbędzie się obrady zjazdu Okr. Spółdzielni spożywczych pow. częstochowskiego i sąsiednich z udziałem p. dyr. M. Rapackiego. Na akademii z wstępem bezpłatnym

głowie i korzystając z chwilowego zamroczenia zbiegł przez tor w las.
— **Mąż chce zabć żonę!** Kurpios Katarzyna ul. Chrobrego nr. 15, zameldowała w policji że mąż jej Franciszek Kurpios wspólnie z nią zamieszkały grozi jej zabić.

Krwawa masakra na ul. Papierowej.

Makabryczny pochód z konającym niesionym w prześcieradle.
Wczoraj około godz. 16, ul. Papierowa na Zawodzu stała się widownią niebywalej krawawej awantury, jaka rozegrała się w mieszkaniu Walczaków, zamieszkałych w domu Gasienica.

Do mieszkania tychże Walczaków przybył niejaki Kempka Teofil, zam. przy ul. 1 Maja 20, robotnik fabryki „Stradom”.

Po pewnym czasie powstało między nimi a przybyłym Nikołajczykiem Mieczysławem, znanym zresztą opryskiem z ul. Narutowicza, nieporozumienie, które przez rodzicę się w bojkę.

Kempka odniósł 7 ran klutych nożem w nogi, ręce, korpis i głowę.

Nieprzytomny z pianą na ustach runął zalany krwią na ziemię. W domu, gdzie mieszkają i inni lokatorzy, powstał pochłoch.

Jęki rannego zwały jednak kilku śmielszych. Zawezwano policjanta. Wobec tego, że do ul. Papierowej niema dojazdu od strony ul. Narutowicza, a jest tylko przejście przez most dla pieszych i uliczka wyjeżdżona prawdopodobnie na cudzem polu — czterech mężczyzn wzięło przecieradło za rogi, w środek położono okrwawionego, konającego Kempkę i tak skierowano się do ul. Narutowicza.

Makabrycznemu pochodowi, znaczącemu swój pochód krwią z niezaopatrzonego rana Kempki, przyglądała się spora ilość ludzi uczestnicząca w tym pochodzie w roli świadków.

Na ul. Narutowicza policjant towarzyszący pochodowi na rowerze, zatrzymał przejeżdżający wóz, na którym umieszczono poranionego, a następnie przewieziono go do szpitala Najów. Marji Panney. Stan rannego dzisiaj rano jest ciężki i beznadziejny.

Krwawa masakra, dokonana na Kempce, to jeszcze jeden dowód rozwydrzenia elementów przestępczych, które z lada powodów, chwytają za noże, aby spory chooby i między sobą nie kończyły inaczej, jak śmiercią lub trwałym kalectwem.

— Ukradła garderobę. Forfer Bajla, bez stałego miejsca zamieszkania, ostatnio zatrudniona jako służąca u Engiel Fajgi, zam. przy ul. B. Joselewicza 15, na szkodę tej ostatniej skradła 7 zł. gotówki i garderobę wartości 14 zł. Garderobę odebrano.

Sądowa wizja lokalna w lesie pod Kamienicą Polska

Firma „dawniej B. Hantke” posiada na terenie gminy Kamienica Polska obszary pola i lasów, nabyte przed kilkadziesiąt laty w celu eksploatacji rudy żelaznej z tychże obszarów. Przeczem poszczególne działki lasu nabywała firma na takich m. in. warunkach, że mianowicie kupowano tylko samą ziemię wraz z znajdującym się w jej wnętrzu minerałem, a drzewa na powierzchni nie kupowano, pozostawiając je do wybrębu na nieokreślony czas sprzedającemu. I na tem tle właśnie wynikły ostatnio spory i procesy sądowe pomiędzy firmą kopalnianą, a właścicielami lasów. Firma bowiem, opierając się na prawie przedawnienia (minęło 30 lat) obecnie uznaje siebie za wyłącznego właściciela lasów, nie pozwalając z nich zabierać drzewa gospodarzom, od których lasy nabyła na wspomnianych warunkach.

W ub. piątek Sąd Okręgowy z Częstochowy na wizji lokalnej w lesie pod Kamienicą Polską rozpatrywał jedną z takich spraw, która była już w sądzie apelacyjnym i stamtąd cofnięta ja, by na podstawie wizji lokalnej rozstrzygnąć ja na miejscu w lesie. Sąd Okręgowy, reprezentowany był przez sędziego okr. Cwiakowskiego oraz sekretarza sądu, a w imieniu stron poróżnionych występował: z jednej strony poszkodowany Antoni Ficenec z Kamienicy Polskiej wraz ze swym adwokatem i z drugiej strony przedstawiciel firmy P. Kotlicki wraz z mecz. Zawadzkiem.

Przy rozstrzygnięciu tej ciekawej sprawy, która wzbudziła ogólne zainteresowanie nie we wsł. Sąd odwołał się przedewszystkiem do opinii rzeczoznawcy, leśniczego lasów państwowych (z nadleśnictwa Rzeźnów), który najpierw dokładnie pomierzył sporne działki lasów, bezprawnie jakoby wycięte przez Ant. Ficenec, a na-

stępnie polecił ściąć 3 sztuki drzewa i określił ich wiek. Poczem sąd przesłuchał jeszcze kilku świadków i na tem zakończył no wizję lokalną, która, mimo panującej w ub. piątek szarogi, siałgnęła do lasu sporo ciekawych. Teraz zaś z nie mniejszym zaciekawieniem oczekiwany jest w Kamienicy Polskiej wyrok w tej sprawie, od zakończenia której zależy dalszy obrót wszystkich podobnych spraw, stanowiących często najżywotniejsze interesy tamtejszych gospodarzy.

Z Sądu Grodzkiego.

Oskarżony — alibi — 6 miesięcy więzienia.

Ciekawą sprawę rozpatrywał Sąd Grodzki, może nie na przestępstwo, a ze względu na osobę oskarżonego i jego świadków.

Przed sądem stanął Abram Windman, lat 22, oskarżony o dokonanie kradzieży paczki z wozu, zawierającej machorkę, wartości 12 zł. Rzecz miała miejsce w lutym b. r.

Do tego nie mógł się przyznać przed sądem Abram Windman, gdyż ma o sobie bardzo porządne wyobrażenie i jak oświadczył: do celów nieetycznych, kołigujących z naturą, się nie nadaje.

Na podkreślenie racji i prawdziwości słów dołączył, że „najlepiej scharakteryzował społeczne jego alibi do woźnicy Świadkowie powołani do sprawy przez niego”.

Oskarżony przyobekł twarz w mine człowieka niewinnie cierpiącego za cudze przewinięcia i czekał.

To oczekiwanie wyszło jakos niezbyt do brze dla Abrama Windmana, bo sąd sika zał go na 6 miesięcy więzienia.

A właśnie wszystko rozoszło się o tych świadków. Gdy padło pierwsze nazwisko świadka, powołanego przez niego, Abram Windman poruszył się swobodnie i zamarł w bezrucniu z przerażenia.

Jego świadek najspokojniej oświadczył, że on... Abram Windman, jest złodziej, który krytycznego dnia wykorzystał uciepienie się dzieci na sankach u jadącego wozu i krzyknął — batem ich!! Gdy zaś woźnica obrócił się, siałgnął mu z wozu paczkę z machorką.

Inni świadkowie potwierdzili to samo. Abram Windman „otrząsnął” się z wrażeń i oburzenie swe zawarł w słowach: — „to wszystko przez złość!”

Sąd oczywiście nie dał wiary słowom oskarżonego.

Wybuch amoniaku

Robotnika ciężko poparzonego odwieziono do szpitala.

W fabryce „Stradom” w czasie zakładania rury łączącej kocioł fabryczny z wagonem cysterną, w której znajdował się amoniak, nastąpił wybuch.

Skutkiem wybuchu poparzony został ciężko robotnik Hofman Kazimierz, lat 30, zam. przy ul. Piastowski 53.

Nieszczęśliwy robotnik, który doznał oparzeń twarzy, oczu i prawego ucha, przewieziony został do szpitala Ubezpieczalni na kurację.

Skarb w glinianym garnku

1640 złotych zginęło tajemniczo.

Nie wszyscy mają zaufanie do Kaszczędnościowych, dowodem czego jest smutna historia wieśniaka Franciszka Wołowca, zam. we wsł. Wierzech las, który swe oszczędności przechowywał w glinianym garnku, zakopanym w komorze.

W ostatnich dniach Wołowiec, użytkawszy pewną sumę za sprzedane zboże, dołączył ją do swych oszczędności.

W czasie czynności tych został on prawdopodobnie podpatrzony przez kogós, bo po kilku dniach stwierdził z przerażeniem, że pieniądze w sumie zł. 1640 zniknęły tajemniczo.

Wołowcowi pozostał pusty gliniany garnek.

Zbiorowa wizyta

przez płot i poblicie.

Starczewski Jan, zam. przy ul. Kułajewski 53, zgłosił się do policji i zameldował, że siasiedzi jego Kucygowie: ojciec i trzech synowie przeszli przez płot na jego podwórze.

Cel tej rodzinnej wizyty był bardzo dotkliwy dla Starczewskiego, bowiem został on nobity tepem narzedziami.

Starczewski odniósł cały szereg obrażeń na ciełe.

Policja wdroyła dochodzenie.

Puder BEBE SZOFMANA

CHŁODZI, KOI
USUWA ZAOGNIENIA
U DZIECI.

OSTATNIE WIADOMOŚCI

ZAKONCZENIE DNIA WCZORAJ-SZEGO.

Budapeszt, 25.4. — Uroczystości piątkowe związane z pobytom p. premiera Kościółkowskiego w stolicy Węgier zakończyły się przedstawieniem galowem w operze i przyjęciem, które wydał w swych salonych na cześć gościa polskiego p. minister spraw zagr. Kanya. Przyjęcie to przeciągnięto się do późna w noc. Premier Kościółkowski przybędzie do Warszawy w niedzielę późnym wieczorem.

Premier Kościółkowski w Budapeszcie.

UMOCNIENIE STOSUNKÓW GOSPODARCZYCH I KULTURALNYCH POLSKO-WĘGERSKICH.

Budapeszt, 25.4. — Podpisane przez premiera Kościółkowskiego i premiera Gömbösa konwencje konsularnej, konwencji ekstradycyjnej oraz umowy handlowej polsko-węgierskiej, skompletowało systemat umow, łączących Polskę i Węgry węzłami realnej współpracy w wszystkich dziedzinach życia państwowego.

Podpisana umowa handlowa polsko-węgierska stanowi protokół celny i kontyngentowy, ustalający na przeciąg 1936 roku niższe celine i kontyngenty towarowe dla wymiany polsko-węgierskiej.

Konwencja kuncyljacyjna posiada dużą doniosłość dla zorganizowania opieki prawno-konsularnej dla licznej, bo 18 tys. osób w samym Budapeszcie liczącej, rzeszy obywateli polskich, przezwicznie robotników.

ZGON BRATA MARCONEGO.

Londyn, 25.4. — Dzisiaj rano zmarł na udar serca brat słynnego wynalazcy włoskiego Alfred Marconi, zamieszkały stale w Anglii.

Przed wyborami

**CENTRALA KOMUNISTYCZNA
W PARYŻU.**

Paryż, 25.4. — W Paryżu wykryto wielką centralę komunistyczną, porostą jącą pod bezpośrednią komendą Moskwy.

W centrall znaleziono obrzynie sumy pieniężne na prowadzenie agitacji w związku z wyborami we Francji, które, jak wiadomo, odbęda się w nadchodząca niedzielę 26 b. m.

DZIS W PALESTYNIE SPOKOJNIEJ.
Jerozolima, 25.4. — Dzisiaj panuje w Palestynie względny spokój.

Smierć króla Fuada

Kair, 25.4. — Dzisiaj rano zmarł tu król egipski Fuad, który od dłuższego czasu cierpiał na złośniwą anemię. Tymczasem rozuchy i zamieszki w Kairze trwają w dalszym ciągu.

PRZYJAZD PREM. BELGIJSKIEGO

Warszawa, 25.4. — Jak donosiliśmy, w niedzielę, dn. 26 b. m., przybywa do Warszawy belgijski premier i minister spraw zagr. p. van Zeeland z małżonką.

Pobyt p. van Zeelanda obliczony jest na 3 dni. W tym czasie p. van Zeeland przybędzie na audjencje przez Pana Prezydenta Rzplitej oraz złoży wizyty p. premierowi Kościółkowskiemu i ministrowi spraw zagr. J. Beckowi.

Kino-Teatr
„STYLOWY”
Aleja Nr. 27.
W niedzielę o godzinie 12.30
Pień Miłości
z J. Kiepurą

Dzisiaj w sobotę 25 b. m. poraz ostatni najwspanialszy film amerykański z **Janem Kiepurą**
p. t. **Pień miłości**
W niedzielę **PREMIERA** sensacyjnego filmu p. t.
Samochód Nr. 99
W roli głównej **FRED MAC MURAY.**

— **Skradł masło.** Helman Władysław zam. przy ul. Handlowej nr. 13 zameldował w policji, że Izdebski Antoni, zam. przy ul. Waszyngtona nr. 34, skradł mu z wózka ręcznego na ulicy Aleja Wolności 75 dkg. masła wart. 2 zł. 75 gr.

Listy do Redakcji

Z domowego budżetu bezrobotnego.

Szanowny Panie Redaktorze!

Racz umieścić w swem poczytnym piśmie tych parę słów od bezrobotnego. Mam żonę i 4-ro dzieci na utrzymaniu, mój dochód tygodniowy zaś waha się od 4-ch do 6-ciu zł., bo wynajmuję się do różnych robot, byle nie krasć i nie umrzeć z głodu. Dotychczas jakoś godziłem się z losem, aż nagle wyczytałem w obwieszczeniu, że chleb potaniał. Z ulgą i zadowolaniem przyjąłem tę wiadomość, mój Boże, 4 grosze chleb ciemny na bochenku tańszy, a ponieważ urządzam się w ten sposób, że kupuję naraz na cały tydzień 6 bochenków chleba, płaciłem mniej 24 gr. i mogłem za nie dokupić jeszcze 1 kg. chleba lub przeznaczyć tę oszczędność na sól, albo 1 1/4 kg. cukru. Niestety, niedługo się tem radowałem, bo od 2-ch tygodni w Częstochowie ciemnego chleba wcale niema i obecnie jestem zmuszony kupować chleb jasny, płacąc za niego 48 gr., a więc drożej na bochenku o 12 gr., czyli na 6-ciu bochenkach 72 gr. więcej. A zatem albo 72 gr. więcej, lub mniej o 2 bochenki chleba. Zamiast 6 — 4 bochenki na 7 dni dla 6-ciu osób. Jak można żyć, a zaznaczam, że prócz chleba i kartofli na nie mnie więcej nie stać.

Na zapytanie u piekarzy, dlaczego nie wpiekają ciemnego chleba, otrzymałem odpowiedź, że przy cenie 36 gr. za 2 kg. chleba ciemnego nie wytrzymują kalkulacji, gdyż mąka ich drożej kosztuje, jak po wypieku chleba, a na koszt robotniczy i podatki musieliby dokładać. Wobec tego zapytałem miarodajne czynniki, czy nie lepiej byłoby podnieść cenę chleba ciemnego 2 a nawet 4 gr. na bochenku i umożliwić nabywanie ciemnego chleba po 40 gr. 2 kg., gdy obecnie przy braku chleba ciemnego kupować trzeba chleb jasny i płacić 48 gr. To straszne. Kreślę się z poważaniem bezrobotny.

Na srebrnym ekranie

Kino „ATLANTIC” wyświetla przed Warszawą wspaniały film p. t. „Potępieniec”. Zaliczony do rzędu arcydzieł i wyróżniony na pokazach zagranicą wielokrotnymi nagrodami za scenariusz, reżyserję i grę. W nieporównany sposób przedstawiono dramat człowieka, który za 20 tygodni szterlingów zdradził przyjaciela i oddał go w ręce władz, by wraz ze swoją ukochaną móc wyjechać do Ameryki. Film technie wstrząsającym realizmem, sadząc zaś z ogólnego kołorytu, odgadnąć można, że akcja rozgrywa się w Irlandji w okresie walk wolnościowych przeciwko Anglii, w napisach natomiast zaznaczono, że akcja toczy się w paśmie fikcyjnem. Zwarty, mocny scenariusz, przedstawiający dzieje zdradcy, daleko wybiega poza szablon płytkiej sensacyjności, posiada siłę tworzywa dramatycznego, ugruntowanie psychologiczne i symboliczne choćby w epizodzie z judaszkiewskimi srebrnikami. Zakończenie tragiczne ma jednak w sobie pierwiastek podniosłego wzruszenia: oto „potępieniec” w momencie śmierci od kul śmiecieli! czuje potrzebę ekspiacji. Nie trzeba dodawać, że film jest emocjonujący, trzyma uwagę widza w najwyższym napięciu, wywiera bardzo silne wrażenie. Kreacja Wiktora M. Laglena jest niezrównana, mistrzowska, jego „potępieniec” ma nietylko znakomitą ekspresję dramatyczną, ale moc i prawdę życia. Zdjęcia we mgłach piękne. — W nad programie wyróżnia się doskonałymi ujęciami prawdziwie ciekawy film p. t. „Polesie”. (—J.).

UWAGI!
Administracje domów i obiektów czynszowych poprowadzi na dogodnych warunkach pod fachowem kierownictwem w dziedzinie podatkom (wg nowej ordynacji podatk.) sądowej i świadcząc samorządowemu Biuru Handlowemu, Oddział Administracji Domów w Częstochowie ul. Śląska nr. 15 1337

SPRZEDAM
wóz saski, Blotna nr. 1.

SZCZESLIWIE
i korzystnie możecie wyjść zamąż, tylko za pośrednictwem Biura Matrymonialnego „Radosć”. — Częstochowa, ul. Dąbrowskiego nr. 11, telefon 25-62. 1343

POTRZEBNY
pierwszorzędny szlifiera obeszany również z nakładowaniem, ul. Kozia 8.

UMIEBLONY
pokój z oddzielnem wejściem do wyznajca — III Aleja nr. 71 m. 13

WYNAJME
lokal na warsztat i mieszkanie. — Wiadomość ulica Wieluńska nr. 11.

WSZYSTY
kupiła materiały biżuterii i pomocy szkolnej w SKLEPIE „GORCA”

Kronika sportowa

Dla informacji miejscowych klubów sportowych podajemy do wiadomości, że referentem sportowym naszego pisma jest współpracownik „Gońca” p. L. Kucharski.

MYSZKÓW—CZĘSTOCHÓWKA. Dziś w niedzielę na boisku K.S.M. (III Aleja 64) o godz. 3.45 po poł. odbędą się ciekawe zawody piłki nożnej o mistrzostwo kl. „A” rundy wiosennej między: Częstochówką—Myszków. Zawody te budzą zainteresowanie wśród sportowców, gdyż Częstochówka jest w doskonałej formie. Myszków zaś mobilizuje swój najlepszy skład, by się zrehabilitować za poniesioną porażkę w Myszkowie.

Narodowy bieg naprzelaj w Częstochowie Wzorem lat ubiegłych w dniu 3 maja odbędą się Narodowy bieg naprzelaj, organizowany przez Częstochowski Podokręg Lekkoatletyczny i Miejski Ośr. Wych. Fiz. Bieg w dniu święta narodowego ma już za sobą tradycję, i jest wykładnikiem usportowienia społeczeństwa i propaganda fizycznej.

Wzrastająca z roku na rok liczba startujących podkreśla jego popularność wśród sportowców, młodzieży szkolnej, organizacji i szerokiej mas. Nie są wyjątkiem stary ludzie w starszym już wieku, którzy stają do biegu dla przykładu i aby uwiecznić tradycję tego pięknego biegu w dniu święta radości narodowej.

Bieg narodowy dostępny jest dla wszystkich, gdyż podzielony jest na grupy odpowiednio do wieku i przygotowania sportowców, a zarazem daje możliwość zdobycia pierwszych miejsc i mniej zaawansowanych sportowców; dla pań jest trasa dostosowana do wysiłku kobiecego.

Wyżej podane władze sportowe chcą osiągnąć większą popularność „Narodowego biegu naprzelaj” w naszym mieście, dokładają jaknajwiększej starani i dobrych chęci by z jednej strony zadolnowić zawodników, z drugiej zaś, by społeczeństwo często chowickie mogło go widzieć i przeżywać.

A więc dla zawodników wyznaczane są różne i cenne nagrody; — w każdej kategorii biegu będzie po kilka nagród zegarków, statetek i t. p., prócz tego zaś żetonów i dyplomów. Poszczególne kategorie biegu poprowadzone będą w różnych kierunkach, tak że każdy będzie mógł obserwować jeśli nie te, to inną kategorię biegu; na poszeze głównych posterunkach ustawione będą punkty telefoniczne, połączone z megalofonem na placu im. Br. Pierrickiego, gdzie będzie start i meta biegu; — daje to możliwość szerokiego społeczeństwu „przeżywać” bieg. Komitet organizacyjny zwraca się z gorącym apelem do sportmenek i sportowców o gremjalne wzięcie udziału w biegu i przy czynieniu się do podtrzymania i szerzenia kultury fizycznej i tradycji.

Zapisy przyjmuje Miejski Ośr. W. F. (ul. Pułaskiego 2) o g. 18—19 każdego dnia. Startowe 20 gr. Dla zainteresowanych odbija się treninki na stadionie im. Marsz. J. Piłsudskiego. Wiadomość przy zapisie.

Błękitni — IV KSM. 8.1. W ub. niedzielę na nowotwartem boisku w Aniolowie odbyły się zawody piłki nożnej o mistrzostwo kl. „B” pomiędzy Błękitnymi a IV KSM.

Mimo niepogody zawodnicy stanęli do startu. Już w pierwszym minutach wynik przesądzony był na korzyść Błękitnych, którzy raz poraz zagrażali bramce Stow. — Wreszcie wypad Kwapięza uwieczniony został pierwszą bramką, za nią zaś nastąpiła cała seria, bowiem lotny atak Błękitnych zmusił bramkarza Stow. po raz ósmy do kapitulacji. Po tej serii nastąpił koncert gry Błękitnych, którzy pokazali piękną grę. — Chłuba Błękitnych był świetnie zapowiadający się Seifrydek ich „Wilmowski”, dalej bezkonkurencyjny lewo-skrzydłowy Kwapięza, Bociński, Żółtak, Kapkowski i dobrze sekundujący im Lyskowski.

Warto zaznaczyć, że sympatyczna drużyna Błękitnych składa się z samych młodziutkich sportowców, których wiek najstarszy z nich nie przekracza 20 lat. Dotychczas w rozgrywkach mistrzowskich nie stracili ani jednego punktu.

WI. P.

Mecz piłkarski Warta (Zawiercie)—Skra Dziś, w niedzielę, o godz. 11-jej min. 45 na boisku miejskim na Zawodziu odbędą się zawody o mistrz. kl. „A” w pilce nożnej między K.S. „Warta” (Zawiercie) i „Skra”. Zawody te wzbudziły wielkie zainteresowanie wśród sympatyków sportu piłkarskiego, gdyż „Warta” po ostatnich sukcesach nad „Turystami” i „Myszkowem” będzie napewno groźnym przeciwnikiem. Jako przedmecz o godz. 9-jej min. 45 graja o mistrz. kl. „B” „Victoria” II i „Skra” II.

STARSIY EŁCZER Jan Gorodecki dawniej powiatowy, posiada stale świeże leki, artykuły węgierskie piwki, III Aleja nr. 18. 1339

WYUCZAM bezpłatnie krofu, zycia, modelowania przy pomocy „Patron Express” — Zapisy codziennie: Częstochowa, ul. Najśw. Marii Panny nr. 55. 1346

KINO „ATLANTIC” Ogrodowa 14/16.

Dziś

VICTOR McLAGLEN
HEATHER ANGEL
PRESTON FOSTER
MARGOT GRAHAME

POTĘPIENIEC

WYCHOWAWCZYNI ukończone Seminarium Ochroniarskie — praktyka, poszukuje pracy do 1 — 2 dzieci, wiek przedszkolny. — Oferty do sklepu „Gońca” pod „Wychowawczymi”. 1299

PRZYJMĘ uczenie do nauki kroju i zycia. Ostatni Grosz, ul. Rowalejka nr. 40.

SKLEP spozycy sprzedam tano z powodu wyjazdu, ul. 1-go Maja nr. 11. 1319

SKLEP z piwnicą pod tymże, z pokojem i kuchnią zaraz do wynajęcia, ul. Najśw. Marii Panny nr. 50. Wiadomość — dozorca, dnia poprzednie od 10 do 17 godz. 1321

SPRZEDAM radio 3-ch lampowe — ul. Nadczarna nr. 88. Wiadomość w sklepie.

WÓZEK dziecinny w dobrym stanie do sprzedania, ul. Mała nr. 12 m. 7. 1325

NASIONA świeże, gwarantowane, pierwszorzędnej jakości poleca skład nasion oraz warzywa i owoce III Aleja 52. B. Olejniczak

DO SPRZEDANIA dom piętrowy, nadający się na sklep. Ost. Grosz, ulica Szczytowa nr. 18.

DO SPRZEDANIA — biurko, szafa biurowa i okienkie zelazne, Aleja Wolności nr. 26. 1357

DO WYNAJĘCIA pokój — fajtaka — garaż na samochod, sala murowana na warsztat i ogród, ul. Waszyngtona nr. 24. 1363

DO WYNAJĘCIA pokój z kuchnią, zlew, wodociąg, pod południe, Wład św. Augustyna 12

SKLEP do sprzedania z powodu wyjazdu farbiersko-malarski, Mydlarna na dogodnych warunkach, — Wiadomość III Aleja 49, p. Heluska. 1357

POKÓJ z kuchnią do wynajęcia. Ost. Grosz, Szpadzista 11, kolo fabr. „Częstochowianka”. 1363

SKLEP spozycy z towarami, dobrze prosperujący — sprzedam za 1,200 zł. Starkiewicz, „Renoma”.

SPRZEDAM jadalnię-piwiarnię do brze prosperującą zaraz. Wiadomość „Renoma”, Starkiewicz. 1353

SPRZEDAM kredens stołowy, nowoczesny, spialny, szafy, łózka, stoly — okragle, szafki nocne, solidna robotnia i tano, ul. Ogrodowa nr. 39 w podwórzu, stolarz 1355

SPRZEDAM sklep spozycy w dobrym punkcie, albo zaradzenie sklepowe i maszyny; szewka łatkowa Singera z powodu choroby, ul. Narutowicza 31

ZGINAŁ ples wldk dn. 21. IV. Odprawiać za wygnaniem ul. Wasz. nr. 8. Zawodzie — A. Luczak.

SPRZEDAM dom w okolicy Jasnej Gory na dogodnych warunkach i handel win i wódek — lub przyjmę współnika-czkę, ul. św. Barbary 48, piwiarnia.

GORSECIARKA chrześcijańska przyjmuje zamienienia na pasy ciążowe, operacyjnie, pasy ortopedyczne meskie, biustonosze według najnowszych modeli wykonanych i powierzchniowych „Julia”, Stradom, ulica Piastowska nr. 61. 1320

POTRZEBNA kobieta do pracy domowej, Aleja nr. 79, sklep z obrazami. 1331

Ządęcie wszędzie polsko, chrześcijańskiej firmy

GAJA buljony i przypraw do zup.

DOMEK drewniany z placem — sprzedam za 1,300 — zli Warunki dogodnie, ulica Lwowska 51 (Lisiniec), Malinowski. 1361

DOM do sprzedania 6 mieszkań i sklep oraz lokal; nadający się na fabrykę kę do wynajęcia, Wład. ul. Warszawska nr. 116.

DO SPRZEDANIA do brze prosperujący sklep spozycy, Wiadomość w „Renomie”.

DO SPRZEDANIA dom nowo wybudowany wraz ze stawami zarybionymi. — Wiadomość ulica Garncarska nr. 30, Kucharski. 1359

W dniu 10 maja r. b. o godz. 3 po poł. odbędzie się **WALNE ROCZNE SPRAWOZDAWCZE ZEBRANIE SPÓŁDZIELCZEGO STOWARZYSZENIA „RZEMIEŚLNIK”** w sali Stowarzyszenia Rzemieślniczym, ul. Panny Marji nr. 9. O ile na zebranie nie przybędzie wymagana statutem liczba członków, to zebranie odbędzie się tegoż dnia w drugim terminie o godz. 4 po poł. i ważne będzie bez względu na ilość obecnych. Zarząd i Rada Nadzorcza.

POKÓJ słoneczny, umeblowany, z oddzielnym wejściem, do wynajęcia od zaraz, Aleja nr. 79 m. 7. 1362

PRZYJMĘ współnika-czkę do perfumierii, lub sprzedam, ul. Narutowicza nr. 30, „Perfumiera”. 1351

2 PLACE DUZE do sprzedania. Wiadom. ul. Wolna 25, Zawodzie, Antoni Dziuba. 1358

SPRZEDAM plac tano na Lisiecu na ul. Kruswickiej, Wład. ul. Warszawska nr. 182.

PRZYJMĘ suknie damskie, dziecinne do przeróbki oraz bieżące po cenach niskich, Wieluńska nr. 12 m. 5, Ofciana. 1360

ROWERY rami, widły, zwijszowana, Marchwińska, ulica Najśw. Panny Marji 79.

SKLEP spozycy do sprzedania, Złogostenia do sklepu „Gońca” pod „73”.

SPRZEDAM 7 mieszkań z placem w śródmieściu — w tem 3 wolne, Waszyngtona 37.

ROMAN DUBIEL tłumacz przysięgły dla języka rosyjskiego (bl. podsekretarz Sadu), ul. Lubliniecka nr. 4/6. 1333

Z POWODU choroby sprzedam sklep w dobrym punkcie. Złogostenia do sklepu „Gońca” pod „K. J.”.

PIWIARNIA do wynajęcia, ul. Strazacka nr. 36, przy Rynek Narutowicza. 1322

TRZY POKOJE z kuchnią słoneczną, frontową, do wynajęcia, ulica 3-go Maja nr. 10.

CZTERY POKOJE z kuchnią i wszelkimi wygodami, na II piętrze przy ul. Ślaskiej nr. 15, do wynajęcia od 1 maja b. r. Wiadomość u gospodarza. 1340

PATEFON walizkowy sprzedam — ul. Focha nr. 51 m. 12.

POTRZEBNY uczeń do fryzjera, ulica 1-go Maja nr. 26. 1345

POTRZEBUJE 4 — 5 tys. złotych na I numer hipoteki większej nieruchomości. Procent dobry i pewny. Oferty do sklepu „Gońca” pod „5 tysięcy”. 1339

PRACOWNIA MEBLI F. Szurowicza, Częstochowa, Focha 18, posiada na składzie meble nowoczesne i wszelkiego rodzaju, również wykonuje i na zamówienie. 0651

OSTRZEŻENIE. Ostrzeżenie się przed wynajęciem mieszkania od Stefanij Błaszczyk przy ulicy Kińskiego nr. 90, ponieważ właścicielami domu są Jakob Koziol i Katarzyna Błaszczyk — ul. Senatorska nr. 26.

SKLEP spozycy do sprzedania z towarem lub bez, ulica Stawackiego nr. 3.

PLACE duże ładnie położone — sprzedam tano. Lisiniec, ul. Lwowska nr. 28/34, Sosnowska. 1346

PLACE do sprzedania na Zacz. szu. Wład. Matejki 36.

POLE do sprzedania wiesz Osiwy. Złogostenia, ul. Ślaska 25, Szlag Andrzej.

POKÓJ umeblowany z oddzielnym wejściem, do wynajęcia od 1 maja r. b. Aleja Wolności 52 m. 3.

POKÓJ frontowy z piecem kuchennym do wynajęcia, ul. Kińskiego nr. 31/35, Wiadom. u gospodarza.

POKÓJ pięciany umeblowany od stąpie solidnemu panu, lub pani. Rynek Narutowicza nr. 32. Wiadomość u gospodarza. 1334

DWA POKOJE i kuchnia z wszelkimi wygodami do wynajęcia ul. Jasnogórska nr. 7.

ADMINISTRACJĘ domu obejmę. Mogę prowadzić sprawy sądowe. Łaskawe oferty do sklepu „Gońca” pod „Urzednik”. 1342

BRYCZKA furgon w dobrym stanie do sprzedania, ul. Aniolowska nr. 10. 1348

BUDEK Nr. 20 sprzedam. Rynek Narutowicza, Wiadomość na miejscu, Ściński. 1344

CHIROMANTKA Hiszpanka, świeżo przyjechała z pulsu, za co uzyskała wiele podziękowań, ul. Jasnogórska nr. 38, przy ul. Kińskiego, na prawo, parter.

DOMEK kupie. Oferty z opisem nieruchomości, ceną, adresem do sklepu „Gońca” pod „4,000.—” 0633

DOM 4-ro mieszkaniowy z placem do sprzedania, lub do wdzierżawienia. Lisiniec, Wołyńska 12/14.

DO WYNAJĘCIA łódź Jasnogórska nr. 12.

DO WYNAJĘCIA sklep rzeźniczy z pokojem i kuchnią w dobrym punkcie tano. Zawodzie ul. Wolna nr. 16. 1351

DO WYNAJĘCIA dwa pokoje z kuchnią i jeden pokój z kuchnią, z wygodami przy ul. Kawiej, Wiadomość Aleja nr. 35 m. 14. 1336

KUPIĘ drewno używane do studni. Wiadomość ul. Mickiewicza 24, gospodarz.

MAGIEL nowy sprzedam, ul. Kiedrzyńska 62, Grzesiczak

MAGIEL do sprzedania. Ostatni Grosz, ul. Bór nr. 29.

OSTRZEŻENIE. Ostrzeżenie się przed wynajęciem mieszkania od Stefanij Błaszczyk przy ulicy Kińskiego nr. 90, ponieważ właścicielami domu są Jakob Koziol i Katarzyna Błaszczyk — ul. Senatorska nr. 26.

SKLEP spozycy do sprzedania z towarem lub bez, ulica Stawackiego nr. 3.

PLACE duże ładnie położone — sprzedam tano. Lisiniec, ul. Lwowska nr. 28/34, Sosnowska. 1346

PLACE do sprzedania na Zacz. szu. Wład. Matejki 36.

POLE do sprzedania wiesz Osiwy. Złogostenia, ul. Ślaska 25, Szlag Andrzej.

POKÓJ umeblowany z oddzielnym wejściem, do wynajęcia od 1 maja r. b. Aleja Wolności 52 m. 3.

POKÓJ frontowy z piecem kuchennym do wynajęcia, ul. Kińskiego nr. 31/35, Wiadom. u gospodarza.

POKÓJ pięciany umeblowany od stąpie solidnemu panu, lub pani. Rynek Narutowicza nr. 32. Wiadomość u gospodarza. 1334

DO WYNAJĘCIA cztery pokoje z kuchnią z wygodami nowoczesnymi, na I piętrze, III Aleja nr. 55. 1327

DWA POKOJE z kuchnią, z wszelkimi wygodami, z balkonem, słoneczne, zaraz do wynajęcia, Dąbrowskiego II Aleja nr. 11. 1327

GARNITUR MEBLI salonowych okazujecie tano sprzedam, ul. Jasnogórska nr. 14/16 m. 3.

DOM nowy 3 mieszkanie, bez podatu! 800 metr. ogrodo wo owocowo-warzywny sprzedam, ul. Tar-nogórskiego nr. 66. 1240

SKLEP spozycy z 2-pokojowym mieszkaniem i kuchnią — do sprzedania z powodu zmiany interesu. Złogostenia Sklepu „Gońca” pod „Nr. 1170”.

TANIO Pullovery, modne bluzki, skarpetki — 35 gr. pończochy matowe 2 zł. bereły 75 gr., rekawiczki, apaszki, pantofle, reformy 75 gr., koszulki, zakapioskie torbki i t. p. poleca Wytwórnia Kowalskiej, Aleja Wolności nr. 2, obok Bata

SKOLA TANCÓW baletm. Kosteczko — ul. Waszyngtona nr. 6. Zapisy na II, III kurs, wykł. eksp. poljeńczyce codziennie, praktyczne w czwartki o 8 w 7 niedziele i święta o 10.

4 LUB 5 POKOI z kuchnią i pokojem z kuchnią z wygodami — do wynajęcia zaraz, ul. Kobernika nr. 21. 1289

DO WYNAJĘCIA trzy pokoje z kuchnią, z wszystkimi wygodami ul. Waszyngtona nr. 22, dozorca właskie. Oglądać: niedziela, wtorek, czwartek od godz. 2—5.

TRZY POKOJE z kuchnią i wygodami do wynajęcia przy ulicy św. Kazimierza nr. 2. Wiadomość ul. Kińskiego nr. 23. 1305

DOM w ogrodzie, bez podatku, sprzedam lub wdzierżawię. Także parcelę, Lekarz - Dentysta Michał Grecinić II Aleja nr. 24. 1163

DO WYNAJĘCIA trzy pokoje z kuchnią i oddzielnym jeden pokój, z wszelkimi wygodami w domu Aleja Wolności nr. 50 — prawa strona. Warunki u właściciela: ul. Focha nr. 42. 1310

DO MOTOCYKLA przejechać lewą sprzedam. Raków, Okrzei 16.

KARPIE kroczki, narybek i malinki do sprzedania gm. Dębów - Kuźnica, Marianowa W. Dawid.

ROZSADA warzyw i kwiatów do sprzedania, ul. Chłopiczkiego nr. 108. 1306

ROZSADA kapusty, ul. Okólna 42, Bzowska. 1307

3-POKOJOWE mieszkanie na I piętrze komfortowe z wygodami do wynajęcia od 1-go maja ul. Dąbrowskiego 1

Narybek karpi wysokiej rasy szybkorośny do sprzedania kil kaszt kóp po przystępnej cenie. — Złogostenia: hodowca ryb w „Pile” pod Konopiskami, poczta Częstochowa, rzynka kopalnia nr. 154.

MACISTER PRAW poszukuje praktyki u adwokata, notariusza. — Wynagrodzenie skromne lub bezpłatnie. Oferty do sklepu „Gońca” pod „Magister”. 1316

POWÓZ do sprzedania, ul. Mirowska nr. 67. 1331

SKLEP spozycy sprzedam, ul. Kordeckiego nr. 5. 1330

Z POWODU dwóch interesów, sklep do sprzedania, dobrze prosperujący, ul. Czarnieckiego nr. 27.

NIKLOWNIA przyjmuje wszelkie przedmioty do nielowania Jędrka, ul. Ogrodowa nr. 53. 716

5 — 6-POKOJOWE mieszkanie pierwsze piętro od lipca do wynajęcia — Aleja 62, dozorca.

8-1 PÓŁ MORGI ziemi, dom z ogrodem sprzedam w całości lub częściowo. Zacz. ul. Sabinowska nr. 15. L. Mizgala. 125

3 — 4 POKOJE od czerwca w nowym domu, 2 wejścia, oraz pokoi pojedynczy do wynajęcia Kińskiego 10

BUDKA spozycywa do sprzedania, ul. Kiedrzyńska 37.

DOM mieszkalny piętrowy, na dajacy się na piekarnię lub na fabryczkę do sprzedania. Wiadom. ul. Wesoła nr. 26, pierwsza ulica od Ryku Narutowicza. 1304

Z MORGI ZIEMI do sprzedania przy ul. Lipowej, Wiadom. Ost. Grosz, ul. Niewielka 4, Barudski.

Czyszczenie szub WYSTAWOWYCH wierzchni, odkurzanie i t. p. przeprowadza solidnie tano

„Czystość” Częstochowa, ul. N. M. Panny 52.

KUPIĘ zaraz domek z ogródkiem w Częstochowie, w dzielnicy żalundowej. Złogostenia: Krzepiec — Stanisław Chramiec.

KUPIĘ willę z ogródkiem w śródmieściu w cenie do 30 tysięcy zł. gotówką. — Oferty do sklepu „Gońca” pod „Nowocześnie”.

KUPIĘ domek nowy. Wpłacę gotówką do 6,500 zł. — ewentualnie resztę mogą przejąć jako pożyczkę G. K. Złogostenia do wiadomości warunkami do sklepu „Gońca” pod „Zaraz”.

MIESZKANIE 3-pokoje z kuchnią do wynajęcia. — Czynsz obniżony, III Aleja 79. Wiadomość u dozorcy.

OBEJME administrację domu. — Umiejętność prowadzenia wszelkich spraw. Złogostenia do sklepu „Gońca” pod „Sumienny”.

OKAZJA Odświeżanie mebli oraz zmiana kolorów. Oferty do sklepu „Gońca” pod „Okazja”. 1319

PIEKARNIA z mieszkaniem i zabudowaniami gospodarczymi do wynajęcia od zaraz. III Aleja nr. 73. — Wiadomość u dozorcy.

POKOJ do wynajęcia dla jednej osoby, św. Kazimierza 4.

TRZY POKOJE z kuchnią z wszelkimi wygodami, na II piętrze, do wynajęcia, Focha 51.

5-cio POKOJOWE mieszkanie z wygodami front, I piętro, od zaraz do wynajęcia. Wiadom. u gospodarza Aleja Kosciuszki nr. 7. 1325

POSZUKUJE lokalu na sklep w dobrym punkcie. Złogostenia do sklepu „Gońca” pod „Lotka”. 1327

POTRZEBNA učenica do zycia. Stefania Liczko, ul. Wilsowa nr. 34 m. 5. 1315

PSA dobremana półrocznego czyste rasy, sprzedam. Aleja nr. 32. Wiadomość u dozorcy. 1326

Południowo-wschodnia Wystawa we Wrocławiu

od 7 - 10 maja 1936 roku

Przywiezione miejsca handlu między Polską a Niemcami.

NIEMIECKI PRZEMYSŁ WYSTAWIA:

Narzędzia i przybory rolnicze, rolniczo-przemysłowe, przyrządy, środki nawozowe, ogólna budowa maszyn, silniki, materiały i maszyny, środki transportowe, osobowe i ciężarowe wagi, baseny, pomieszczenia wodne, urządzenia sanitarne i walka z ogniem. Elektrotechnika, narzędzia tkowe, materiały budowlane, sieczkarki, przyrządy biurowe.

WIELKI UDZIAŁ POŁUDNIOWO-WSCHODNICH PAŃSTW EUROPEJSKICH.

Export produktów rolniczych do Niemiec.

Utwarcie targów i zniżenie ceny biletów kolejowych w każdym biurze podróży.

Główny skład: Polskie biuro podróży Orbis, Warszawa, Ossolińskich 8. Dalsze informacje: Wrocławskie Towarzystwo Targów i Wystaw, Wrocław 16.

Katastrofalna zniżka cen NA OWOCE POŁUDNIOWE.

Z Gdyni donoszą: W związku z oziębleniem się na Wybrzeżu nastąpiła katastrofalna zniżka cen na owoce południowe, zwłaszcza na pomarańcze. Na ostatnich aukcjach owocowych pomarańcze hiszpańskie osiągnęły cenę 70 groszy za kilogram. Zniżka cen na nie do się wylomaczyć również tem, że w magazynach portowych znajdują się jeszcze znaczne ilości tego towaru, bo około 500.000 skrzyń, które z braku nabywców mogłyby się zupełnie zniszczyć. Nie spodziewany spadek cen na pomarańcze spowodował wśród importerów wielkie zamieszanie oraz pociągnął za sobą poważne straty, przekraczające 100.000 zł.

Pan Kozera pisze!

Dbajmy o estetyczny wygląd ulic i bezpieczeństwo ludzi.

W ubiegłym roku poruszana już była sprawa, jak to przechodnie w Alei Wolności są narażeni na upadki w miejscu leżących szyn wprostek alejek po starych kolech, tuż przy samym domu księcia i jednocześnie, jak niebezpiecznym jest dla przechodniów rów poobrywany z nawpół sterzącymi oczyma, idący wprostek chodnika na ul. Sobieskiego tuż przy samym przejeździe kolejowym. Dziwnym się przeto wydaje, że ów rów, ta istna pułapka na ludzi, pozostaje nadal w zupełnym zaniedbaniu, a przechodnie nadal zmuszeni są skakać i przewracać się przez zeń. W dzień akrobaticzne skoki jeszcze jako tako się udają, gorzej natomiast jest wieczorem, kiedy wcale rowu nie widać, a twardziel dla tych, którzy pierwszy raz tamtędy przechodzą.

Również nie lepiej jest na Alei Wolności z wyżej wspomnianiem szynami. W ub. roku po notatce w „Gońcu” coś tam trochę zrobiono, niby wytrąbiano przeszerzeń między szynami starą deską na szerokości zaledwie półtora metra w miejscu, gdzie przechodzi chodnik, jak gdyby ludzie chodzili tylko chodnikiem z pominięciem całych alejek, gdzie zamiast wytrąbować szyny deskami z poziomem ziemi na całej szerokości, ażeby publiczność bez obawy mogła tamtędy przechodzić, to zamiast tego postawiono o kilka metrów od tejże linii barykady w postaci belek i drągów, przez które gdy ludzie przechodzą, obijają sobie tylko zębra, natomiast belki te wogóle nie chronią od upadków, a i dla ulicy mają wygląd szpecący. Obecnie przecież lato się zbliża, w lecie zaś publiczność chętniej przechodzi środkiem alejek między drzewami, gdzie im powinno być takich przeszkód, a nikt chyba nie będzie trzymał głowy na dół, uważając na pułapki. Dodacby jeszcze należało, że na wspomnianych alejkach mieszczą się ponadto studzienki kanalizacyjne, które wskutek zaniedbania i opadłej ziemi sterczą na zewnętrznej powierzchni po 10 cm. Na tych wystających krawędziach studzienek już nie jeden tam upadł i potłukł się boleśnie, a

przecież nie to nie jest trudnego i kosztownego przywieźć trochę ziemi i posypać, ubijając ją naokoło studzienek dla zrównania z nawierzchnią, dzięki czemu alejki zyskają na estetyczniejszym wyglądzie i bezpieczeństwie dla przechodniów będzie zapewnione.

Tymczasem sam widziałem i podniosłem niedaną kobietę, potuloną wskutek przewrócenia się przez wyżej wspomnianą pułapkę, a wypadki takie są tutaj poprostu na porządku dziennym.

Z poważaniem
Piotr Kozera.

Z KRAJU

(—) Liczebna przewaga kobiet w Polsce. Ogłoszone zostały dane statystyczne, dotyczące liczebnej przewagi kobiet w Polsce. Według spisu ludności z roku 1931, na 100 mężczyzn przypada u katolików 124 kobiety, u ewangelików 119 kobiet, i u żydów 113 kobiet.

W wieku od 17—49 lat, naliczono w Warszawie 310 tysięcy mężczyzn i 374 tysiące kobiet, w Wilnie 48 tysięcy mężczyzn i 61 tysięcy kobiet, w Krakowie 57 tys. mężczyzn i 104 tys. kobiet.

Liczebna przewaga w średnim pokoleniu przyszy kobiety do edukacja utrzymania i pracy zarobkowej, gdyż znaczna ich ilość nie może liczyć na zamążpójście.

Praca zawodowa staje się losiem wielu kobiet, na przeciąg całego życia.

(—) Prośba zabójcy prezydenta m. Łodzi Do władz sądowych wpłynęła prośba Rydzewskiego, zabójcy prezydenta m. Łodzi ś.p. Cynarskiego. Rydzewski został skazany na karę 15-ty lat więzienia i przebywał w więzieniu świetokrzyskim już około 10 lat. Rydzewski zwraca się do władz sądowych o przedterminowe zwolnienie motywując prośbę dobrą sprawowaniem. Decyzja zapadnie wkrótce.

Zamordowanie dorożkarza wykryte po 18-ty latach.

Do prokuratoru sądu apelacyjnego w Warszawie, wpłynęły akta sprawy o zbrodnię popełnioną przed 18-ty laty, w czasie okupacji austriackiej w Radomsku Szeregowiec armii austriackiej Chaïm Ruder podczas sprzeczki na rynku w Radomsku, wynikłej na tle rekwirowania podwód dla wojska, zabił bagnetem do-

rożkarza, Miarkę.

Sprawę przekazano wówczas wojskowemu sądowi austriackiemu, który zakwalifikował czyn Rudera jako zabójstwo przez nieostrożność.

Sprawa pozostała w zapomnieniu po zniszczeniu okupacji zaborców i Ruder zamieszkał w Tarnowie, gdzie zajmował się stolarstwem.

Przed rokiem rodzina zabitego zawiadomiła władze prokuratorskie o miejscu zamieszkania zabójcy.

Władze prokuratorskie dopatrzyły się w czynie Rudera pospolitego zabójstwa i sąd okręgowy skazał go na 5 lat więzienia.

Zabójstwo z przed 18-ty lat, z okresu okupacji austriackiej, poraz drugi będzie przedmiotem rozprawy przed sądem drugiej instancji w Warszawie.

Straż pożarna

w czasie tragicznych wypadków we Lwowie.

Ze Lwowa donoszą: Dopiero teraz znać są szczegóły akcji lwowskiej straży pożarnej w tragiczny wieczór czwartkowy...

Straż pożarna była wielokrotnie alarmowana i mimo olbrzymich przeszkód z wielkimi poświęceniem pełniła swe trudne obowiązki. O godz. 16-ej sygnalizowano pożar samochodu na ul. Janowskiej Autopompa przybyła na miejsce, gdzie obrzucono kamieniami, a instruktor Grankowski i kilku strażaków otrzymało kilka uderzeń! Samochód pożarny powrócił wobec tego do koszar.

O godz. 19.30 podpalono stację benzynową Polminu na pl. Strzeleckim. Ogień szybko ugaszono. O godz. 19.40 straż pożarną wezwano na ul. Gródecką, gdzie plonąłszy szopy z materiałem budowlanym. W składzie Süsmanna spłonęło 5 szop i 3 wagony materiałów tartych, w sąsiednim składzie Tennebauma spłonęła szopa z materiałem żelaznym, w następnym składzie Bindera szopa z materiałem budowlanym.

Następnie wezwano do plonącego się pu z obuwiami przy ul. Gródeckiej L. 73. Strażacy przybywszy na miejsce stwierdzili, że na środku ulicy pionie, olbrzymie ognisko, do którego wrzucano wyniesione ze sklepu towary. Strażakom odebrano tam prądownicę z węzłem i całą obsługę motopompy „Wiarus” pobito

(—) Skazanie zabójcy. Z Krakowa donoszą: Przed sądem przysięgłych w Krakowie stał Jan Tkaczyk, który w dniu 29 grudnia ub. roku w Wyciążach pod Krakowem, na zebraniu Koła młodzieży wiejskiej zastrzelił swą narzeczoną Zofję Zajac. Tkaczyk przyłożył Zającównie przycięty karabin austriacki niemal do samej skrani i położył ją trupem na miejscu. Przysięgli uznali go winnym zabójstwa z premedytacją, a trybunał skazał go na 7 lat więzienia.

(—) Śmierć w płomieniach. W zabudowaniach Borszwickiewicza, we wsi Krasnowola, w pow. łuckim, z nieustalonych dotychczas przyczyn wybuchł pożar. Ogień z taką szybkością ogarnął dom mieszkalny, że żona Borszwickiewicza wraz z dwójkiem dzieci znalazła śmierć w płomieniach, sam zaś Borszwickiewicz odniósł ciężkie oparzenia.

Pożyczki budowlane B. G. K.

na wykończenie domów nowowbudowanych w Częstochowie.

Kontyngent tegoroczny Banku Gospodarstwa Krajowego na wykończenie domów nowowbudowanych w Częstochowie, wynoszący sumę 360.000 zł., w chwili, gdy podał o pożyczki wpłynęło na sumę 900.000 zł. (w rzeczywistości potrzeby zredukowane należy do sumy 500.000 zł.), nie może zaspokoić dużej reszsy budujących, gdyż 100.000 zł. z tej sumy kontyngentowej przeznaczona jest na budowę osiedla Mirów-Zawodzie.

Nie będą w poniższym artykule poruszał sprawy celowości budowy osiedla wspomnianego, problem ten winien być poruszony w osobnym artykule. Poprzestaną więc tylko na sprawie pożyczek budowlanych osobom prywatnym lub instytucjom prywatnym.

Przedewszystkiem więc Bank Gospodarstwa Krajowego, jako instytucja państwowa i społeczna, dając pożyczki z zabezpieczeniem sumy pożyczanej na nieruchomości budowlanej, ma dostateczną rękojmię ściągnięcia tej sumy od budujących, w razie niezapłacenia przez nich rat; operuje pieniędzmi, które są groszami nas wszystkich i wydaje pożyczki dla ożywienia ruchu budowlanego i zmniejszenia tem samym głodu mieszkaniowego. Jako ciało opiniodawcze w przedmio-

cie udzielania pożyczek wybrany jest Komitet Rozbudowy Miasta, który winien sprawiedliwie sumy pożyczek rozkładać na ogół budujących.

Z informacji zasięgniętych od budujących i starających się o pożyczki wynika, że pod wpływem dyktawy ze strony Banku, pożyczki w pierwszym rzędzie w roku bieżącym zostały przyznane tym, którzy już domy wybudowali (a więc na wykończenie) i przyłączyli je do sieci wodociągowo-kanalizacyjnej. Reszsa więc budujących na peryferiach z pożyczek tegorocznej kontyngentu korzystać nie może.

Mimowolnie nasuwa się pytanie, dlaczego podobna dyktawa powstała i jaka ma cel?

Pożyczki są przyznawane przedewszystkiem mieszkańcom małym, t. j. Jedno, dwu lub trzypokojowym. Te zaś domki z konieczności muszą powstawać na peryferiach miasta, gdzie robotnika nie stać na wynajęcie większego mieszkania i gdzie jeszcze sieć wodociągowo-kanalizacyjna nie doszła.

Domki te buduje ten sam robotnik, lub oszczędniejszy i zablężliwszy, robotnik, który więcej zrozumie niedolę swego współtowarzysza pracy, niż kamienicz-

CERA NIE ZNOSI EKSPERYMENTÓW

Roslinny puder 5 Steurs-Forvii idealnie myje, odświeża i odmładza, każda cera

nik, utrzymujący się z czynszu.

Przypuszczam, że względny higieny i czystości mogłyby wpłynąć jedynie na wydanie powyższego zarządzenia, nie po dejrzącym zaś Zarząd Miejski o względy natury finansowej, choć domy skanalizowane wypłacają duży, jak na nasze warunki, odsetek pieniędzy za wodę i kanalizację.

Są to powtarzane pieniądze nas wszystkich i wszyscy z nich korzystać powinniśmy, a w pierwszym rzędzie ci, co dają gwarancję, że pieniądze te spotrzebują, wkładając jednocześnie swą pracę i trud we wzniesienie domu walego.

Rozbudowa miasta nie może iść po H-ni upośledzenia peryferii, peryferii, które dały przykład inicjatywy rozbudowy, które nie budowały domów za pieniądze tegoż Banku, jak domy robotnicze przy ul. św. Barbary i Sobieskiego, lub domy kamieniczników przy ulicach Waszyngtona, Kilińskiego, czy Śląskiej.

Każda budowa choćby jednej izby mieszkalnej zmniejsza procentowo znacznie głód mieszkaniowy, pozwala zatrudnić, bezrobotnego często, jej posiadacza przy budowie tejże, zmniejsza ciężar społeczeństwa w postaci zmniejszenia podatków na rzecz reszsy bezrobotnych, pozwala na uruchomienie produktywnego kapitału pracy poszczególnego budującego.

Dla tych więc przedewszystkiem powinno się znaleźć fundusze, któreby inicjatywę tę zwiększyły.

Hasło „frontem do szarego człowieka” brzmi w tej sprawie paradoksalnie, tem właśnie szary człowiek skazany jest w dalszym ciągu na trud swych ramion, noszących materiały, przyrządzających zaprawę, kociący rowy pod fundamenty i odejmujący sobie od ust, aby stworzyć dla siebie dom własny.

Czas, by społeczeństwo to zrozumiało, że inicjatywę budowy własnego domu nie dał Bank Gospodarstwa Krajowego, a szary pracownik, i, że jako takiemu należy się ze strony tych ludzi, którzy są wybrani do sprawiedliwego podziału pieniędzy naszych, wspólnych, przyjąć z pomocą ludziom z peryferii.

S. K.

MEBLE NOWOCZESNE
kupisz w chześcijańskiej firmie
A. Gliński, Aleja 12
Korzystnie! Ceny najniższe! Wybór duży!
Obstugale Sz. Kilińskiego ul. 50

LODOWNIE POKOJOWE
wykintne, z izolacją korkową oraz
DRZEWO budowlane, stolarki i heblowny
poleca po B. niskich cenach
Przemysł Drzewny „ARBOR”
ul. Bolesł. FAKTOR
Narutowicza Nr. 83. Telefon Nr. 24-14.

PROSZKI
Kogutek
GRYPA, PRZEZIĘBIENIE
BOLE GŁOWY, ZĘBÓW i t.p.

HUMOR I SATYRA

W kawiarni

Pewnego razu siedzę w kawiarni i widzę jakiegoś starszego pana, który co chwile wybuchł śmiechem, poczem z rozczarowaną miną macha ręką. Zainterygowany, podchodzę do niego i pytam — co to ma znaczyć?
— Widzi pan — brzmiał odpowiedź — nudzi mi się, więc opowiadam sobie dowcipy. Ale co opowiem, to dochochodzą do wniosku że już je znam!

Śliczne koło

- Ale pan schudł!
- Bo się martwi!
- Czemu?
- Tem, że chudne.

Czeka na bals

- Słyszałem, że się Kochasz w pannie Łodzi?
- Tak.
- Dlaczego się jej nie oświadczyłeś?
- Czekam lata...
- Dlaczego lata?
- Bo ona latami miewa pieniądze — to będzie rzekł spieniężniał!

Kryzys

— Jak panu idzie interesy?
— Fatalnie! Moje zeznania podatkowe zaczyna się sprawdzać!

Groźba dentysty

Pewien dentysta, nie mogąc w żaden sposób odebrać swych należności od pacjentki, taki do niej napisał list:
— Szanowna Pani!
Jeżeli w przeciągu 24 godzin nie uiszcisz pani na-

lężnego mi honorarium, dam do gazety następujące ogłoszenie:
— Tępo do sprzedania nowa szczerka, którą można oglądać w ustach pani R...
Skutek był nadzwyczajny. W dwie godziny po tem miał już pieniądze.
Trzęźliwe słowo
W Urzędzie Skarbowym stała handlarzka i skarży się na zbyt wysoki wymiar podatku.
— Co się pani żali? A ileż panu namachałem? Osm złotych.
— Panie naczelniku, jak obdzierać wróbla żywym ze skóry, to go tak samo boli, jak gdyby ktoś obdzierał słonia.

On nie

Działo się to w roku 1940. Grupa turystów zabłądziła się w Tatrach. Ani w prawo, ani w lewo, a pomocy zniknąd.
— Teraz pomrzemy z głodu — rzekł jeden żalosiście.
— Ja nie — odrzekł drugi — byłem od roku 1935 i jestem do dzisiaj urzędnikiem państwowym. Przechwycęm wogóle nie jadać.

CO USŁYSZYMY DZIS PRZEZ RADJO?

NIEDZIELA, 26 KWIEŹNIA.
8'30 Audycja poranna. 9'45 Trans. uroczystości dorocznego odpustu Św. Wojciecha w Gnieźnie. połączone z przeniesieniem relikwii św. Bogumila. 12'03 Przegład teatralny. 12'15 Poranek muzyczny z Wilna. 13'00 Fragment słuchowiskowy. 14'00 „Dziękuję Ci Matko za Wilno” (z cyklu „Opowiadania żołnierskie”). 14'20 „Wielcy dyrygenści świata”. płyty. 15'00 Godzina rolnika. 16'00 Lamigłówni. 16'30 „Ziemia gnieźnieńska i jej lud” (transz. z Gniezna). 17'15 Premiera niewydanej frazki Henryka Sienkiewicza p. t. „Autorki”. 17'45 Co czyta? 18'00 Podwieczorek przy mikrofonie — koncert. W przerwie: Pogadanka aktualna. 20'00 Koncert symfoniczny z udziałem Loli Strasberganki. 20'45 Wyjątki z pism Józefa Piłsudskiego. 20'50 Dziennik wieczorny. 21'00 Na wesolej lwowskiej fali. 21'30 „Wisła gdańska”. Feljton. 21'45 Wiadomości sportowe. 22'00 Północne zagadki muzyczne z dn. 22. IV. 22'30 Koncert w wykonaniu malej orkiestry P. R.

PONIEDZIAŁEK, 27 KWIEŹNIA.
6'30 Audycja poranna. 12'03 Dziennik południowy. 12'15 „O czasowach i trwałych pastwach”. — pogadanka. 12'25 Muzyka salonowa. 13'10 Chwilka gospodarstwa domowego. 15'20 Przegład gieldowy. 15'30 Koncert. 16'00 Lekcja języka niemieckiego. 16'15 Koncert orkiestry mandolinistów. 16'45 „Na miejscu zbrodni” oraz „Nowy sługa” — skecze. 17'00 „Dr. Zofia Dązińska-Golińska” — pogadanka. 17'15 Minuta poezji. 17'25 Arje i pieśni w wykonaniu Jany Ziolkowskiej. 17'50 „Zwiastuny wiosny”, pogadanka. 18'00 Recital fortepianowy Miecz. Hoszowskiego. 18'30 Audycja dla dzieci. 18'55 Pogadanka aktualna. 19'35 Wiadomości sportowe. 19'45 Pogadanka aktualna. 20'00 Audycja strzelecka. 20'30 Tola Korjanówna w swoim repertuarze. 20'45 Dziennik wieczorny. 20'55 Obrazki z Polski wysłane przez list. 21'00 „Bracia Kiepusi”. płyty. 21'30 Wieczna literka. 22'00 Koncert symfoniczny. 23'05 Muzyka taneczna.

Zostając członkiem Ligi Morskiej i Kolonialnej budujesz naszą potęgę na morzu.

BILETY WIZYTOWE Nr. 509
ul. St. Lecki.
Z podanych nazwisk, odgadnąć zawód danych osób.
FNIPK KROCHTELT. — ST. ROSETRAKWE. STENIA KRAGOF. — KAZIK SPREL. MASZA NIKYTUR.
Rozwiązanie biletów nr. 509 nadsyłać należy do dnia 29 kwietnia, przyczem uprzejmie prosimy o zaznaczenie na kopertach, że zawiera rozwiązanie zadania.
Przy nadsyłaniu rozwiązań prosimy dołączyć poniżej zamieszczone kupon.

Kupon szarady Nr. 509

ROZWIĄZANIE ZADANIA Nr. 508.
687710 : 365 = 1886
Trafnie rozwiązana zadania matematycznego nr. 508 nadesłało 373 osób.
Droga losowania nagród otrzymują: I — Klasa IV-a — 7-mio Klasowej szkoły powszechnej w Wy czepach, II — p. Helena Jagodzińska, ul. Sobieskie go 1213, III — p. Marcin Tomza, Przymiłowice.
Wymienione powyżej osoby prośone są o przybycie do Redakcji naszego pisma (III Aleja nr. 52) celem odbioru nagród.

Czy wiecie, że..

...autor prelekcji radiowej na temat śmierci i pogrzebu króla Jerzego w Ameryce otrzymał 100.000 listów.
...najgorętszym źródłem naturalnym na kuli ziemskiej jest jedno ze źródeł Islandji. Ma ono plus 150 stopni C.
...w każdą niedzielę popołudniu radiofonia angielska nadaje dwugodzinne słuchowisko oparte na utworach Szekspira.
...stolica Japonii — Tokio — osiągnęła liczbę 5.500.000 mieszkańców. Większą liczbę ma tylko New York i Londyn.
...w Norwegii ukazał się w najbliższym czasie dwulampowy odbiornik popularny w cenie 100 koron.
...najstarsze drzewo, jakie posiadamy w Polsce, znajduje się w wsi Piotrowine w pow. puławskim. Jest to lipa, pamiętająca cud wskrzeszenia Piotrowina przez św. Stanisława Biskupa. Lipę tę miał św. Stanisław wyrwać i zasadzić korzeniami do góry. Istotnie jej pokroczone gałęzie przypomina ją rozłożyste korzenie drzewa. — Lipa ma 1000 lat.
...w początkach września r.b. odbędzie się w Genewie specjalna konferencja zwołana przez Ligę Narodów celem zawarcia między narodowej Konwencji w sprawie posługiwania się radjem dla celów pokoju.

Oto najmłodniejsze modele wiosennej mody: Letnia, jasna sukienka, upiękaszona czarnym kolierzem i paskiem. — Sportowy kostium z zakragłonymi wyłogami i kieszeniami w kształcie serca. — Jasny żakiet uzupełnia ciemna spódniczka. — Do kompletu płaszcz „tailleur” z rozci-

WIOSENNY POCHÓD MODY.
ciem stylu. — Bolero powraca do mody z białymiejsko kratkowanymi wyłogami i odpowiednią bluzeczką. — Obok oryginalny kostium w chińskim charakterze, przyciemniony żakiet zamknięty na plecach. — Niezwykłe piosnowania rekawów „cape”, zastosowane przy czarnej, po-

łudniowej sukni. Przy pasku czerwone tulipany. Kapsułek z modnie udrapowaną woalką. — Suknia w kwieciste wzory wykażca się białą piką. Rekawiczki, pasek, torebka z lednego materiału, co stanowi o prawdziwej elegancji. — Dla pań o wysmukłej sylwetce całkowicie piosnowana suknia jest interesująca nowością.

ADAM NASTĘLSKI. 36.
Kapitan Irena
POWIEŚĆ AMERYKANSKA.
Gymczasem syn Velleya był już na pokładzie. Z flegmą powiesciowego angiłka wyjął z ukrytej kieszeni książeczkę czekową i wypełnił jeden blankiet.
— Kupujcie to stare pudło razem z panem. Ile płacę?
W odpowiedzi kapitan wydobyl gwizdek i dmuchnął. Na ten dźwięk poawili się na pokładzie dwaj nawpół nadzy marynarze.
— Bracie ich!
Jim chciał cofnąć się, ale było już za późno. W pierwszym z nadchozących poznał człowieka ze statku, którym porwał go Bush przedczoraj o północy. Dać się drugi raz uwięzić na tym samym statku — niema sensu. Nie było czasu do żadnego namysłu. Człowiek, który wyciągnął rękę do Jima, odszkodują naraz jak wystrzelony i zlapał się obiema dłońmi za nos, zaś Jim Dongan przeleciał pięknym łukiem nad balustradą prosto w morze. Za sobą usłyszał plusk.
— To ja, captain.
Poznał wiarłą twarz Freda, człowieka, który kochał czyny i nienawidził słów.
Po przepłynięciu jakichś dwustu metrów odważył się obejrzeć. Statek stał na dawnym miejscu przy brzegu i na pokładzie panował spokój, o ile można to było dojrzeć z takiej odległości i oczyma, zala niemi morską wodą.
— Uwaga, captain!
Ostrzeżenie przebrzmiało o sekundę zapóźno i Jim całym rozpięciem wpadł na rozpiętą siłą nad powierzchnią linę stateka. Poczul tylny ból uderzenia w ramieniu i ostatkim przytomności umysłu uchwylił za linę. I tu stało się coś dziwnego, uchwycona przezeń liną stalowa ściana gnęła się gwałtownie i pociągnęła Jima wzdół, do głębi. Fred widział to wszystko i zlapał linę obiema potężnymi pięściami marynarza.

Było to jednak ponad jego ludzkie siły. Beben elektryczny ściągnął linę z piorunującą szybkością i nim obaj przyjaciele zdążyli zorientować się w niesamowitej sytuacji — zamknęła się nad nimi wielka stalowa kłapa i wokoło zapanowała głu cha cisza.
ROZDZIAŁ XXIV.
Rozmowa, której Jim nie rozumiał.
Gdzie byli?
Pod nogami Jim czuł metalowy brzęk podłogi. Lecz skąd tu podłoga?.. w oceanie. Którędy się tu dostali i gdzie — u licha! — mogli się znajdować. Pamiętał niejasno — choć stało się to przed kilkoma minutami niedłw — że skoczył ze statku do morza, pływł na pewnym od cinku, usłyszał okrzyk ostrzegawczy Freda, uczył ból w ramieniu i zlapał rękami za jakąś linę i... Dalej pamięć zawodziła.
Powoli jednak wracała mu świadomość położenia i pierwszym jego spostrzeżeniem musiało być: że wokoło jest wido. Podniósł głowę i dojrzał stożkową kopułę lampy łukowej. W następnej chwili stwierdził, że „podłoga” pod ich nogami jest wkłęsta jak łuk... Znajdowali się w ogromnej beczce, turze, lub w cysternie.
Co kilka metrów odstepu widoczne były nity okucia. Jim spróbował wstać i u dało mu się to przy pomocy milczącego jak zwykle Freda, człowieka, którego nie — ale to absolutnie nie — nie mogło zdzi wić.
Blacha stalowa dudniła pod ich nogami. Nad nimi silna lampa roztaczała szarozie nie światło. Jim przestraszył się tak, że w pierwszej chwili sądził, że zwarował lub nawet: że umarł. Stracił ochotę do rozmowy i przychodził do siebie bardzo powoli. Powtórnie bał się, że go ktoś dosięży. Najwięcej zaś denerwowało go, że nie wiedział, gdzie się znajdował. Na terenie przyjaznym, neutralnym, czy wrogim. Przypuszczał raczej to ostatnie i miał tylko czścielowo rację.
Teraz skostałował już niezłomie, że stał z Fredem w ogromnej metalowej cysternie, bardzo dągłej, albowiem kofca

nie było widać. Jim Dongan był synem kro la stali i, jak wiemy, odbył też między innymi praktyki w fabrykach swego ojca. To, co ujrzał tu wokoło, zaimponowało mu przedewszystkiem jako fachowcowi, — jako cudo techniki stalowej i arcydzieło konstrukcji. Podziw ten nie wyjaśnił jednak wcale, jakim „cudem” Jim i Fred dostali się z normalnej powierzchni normalnego morza do tej cysterny - giganta. A pomimo swej całej ekscentryczności Jim nie wierzył w cuda. Tak źle jeszcze nie było.
Obserwował milcząca twarz Freda, ale eks-marynarz nie odczuwał się. Temu stolkowi było naprawdę wszystko jedno.
Nie można tak jednak czekać w nieskończoność, a tu naprawdę zapowiadało się na to, że cysterna niema końca. Jim mógłby przysiąc, że uszedł już kilometr drogi. Uderzone ramie bolało go nieco i oparł się plecami o wkłęsłą ścianę. Nie pchnął niemi żadnych tajemniczych drzwi, zastawiały się natomiast nad ubiegłymi zdarzeniami. Czy przedczoraj, wracając z Roxy, mógł przypuszczać, że przeżyje taką serję przygód? Napewno nie. Odczu wał specyficzne zadowolenie, gdyż spleen uciekł jak szalony.
Zaabsorbowany własną, niesamowitą w jego mniemaniu sytuacją, zapomniał zupełnie o Irenie i o Bingu, który pozostał na statku wrogów. Po krótkim odpoczynku Jima obaj dziwacy ruszyli znów przed siebie, w nieznaną. Nie posunęli się jednak daleko.
— Powiedz coś, Fred! Bo zwaruję.
— Nie wiem, co powiedzieć, captain. Gdzie jesteśmy?
— Na posiedzeniu Ligi Narodów — roz tosał się Jim. — Jesteś niedźwia postać, Fred!
— Tak, captain.
Odcwrocił się naraz i zapomniał o obecności Freda. Zatrzymał się przed okrągłym, hermetycznym zamknięciem, zaopatrzonym w koło korbowe. Jim orientował się niezłe w tej dziedzinie techniki.

Odkrocenie stalowego „szkopu” hermetycznego nie było trudne.
Odciągnął szczelny „korek” stalowy i cdrazu poczul znajomy zapach mieszanek benzynowej. Na wewnętrznej stronie „kor ka” był napis czerwonymi literami:
„Ostrożnie z ogniem!!”
Z głównej cysterny przedostawało się ekłape urządzenie, lecz Jim i Fred mogli dojrzeć urządzenie bocznej komory. Blyszczące krany metalowe, dźwignie podwojnych tłoków, precyzyjne zegary manome trów i duża kamienna tablica, na której w okrągłych otworach widniały liczne i dziwne zegary kontrolne.
Cofnął się o krok, aby móc obejrzeć do kładniej dziwną maszynę, stojącą pośród kory komory. Wyglądało to na chłodnicę. Laik — w tym wypadku Jim — określiłby to, jako rurę lub kilka rur metalowych, powygłanych w fantastyczne auto-floresy i zygaki. Na samym wierzchu umocowana była duża żarówka pod czerwonym szkłem, obecnie niezapalona.
Jim dotknął mimowoli jednego z kranów mosiężnych, naraz usłyszał zgrzyt wgłębii komory. W tej chwili dojrzał małe kwadratołe drzewiczki, a za niemi czarny otwór tajemniczy. Nie widział — bo w głębi było ciemno — wyczuł jednak stopami pierwszy schodek żelazny, a za nim dalsze.
Fred poraz pierwszy odważył się wtrącić:
— Może... — Ale Jim przerwał mu w początku zdania.
— Jeżeli boisz się, to wniosłem podanie o separacje, kochanie. Nie mam zamiaru siedzieć tu do następnych wyborów. Tu są jakieś drzwi — a gdzie są drzwi, tam można wejść i wyjść...
Po takiej reprymendzie stoicki eks-marynarz nie oponował już, choć miał coś innego na myśli.
Schodów było trzydzieści jeden — jak przeliczyli obaj i kończyły się one u stóp jakiejś ściany, czy drzwi — bo ciemność była absolutna i nic nie było widoczne.
C. d. n.